METSÄHALLITUS

Tuikki

Metsähallituksen lehti kalastajille

2020

Villinkoski takaisin, vaikka kivi kerrallaan

Erävalvontaa vesijetillä

Paistettu särki vie järjen

#vainkalajutut #fishoftheday

Kalasta turvallisesti omassa rauhassa!

Metsähallitus on perunut kevään 2020 kalastuskohteiden avajaiset sekä lasten ja nuorten Vapapäivätapahtuman. Vapapäivälle mietitään vaihtoehtoista aikaa ja järjestelyitä, joista tiedotetaan Eräluvat.fi -sivustolla.

Kalastajan kannattaa nyt suosia lähikohteita ja rauhallisia kalavesiä, joissa voi pyytää yksin tai omien perheenjäsenten seurassa.

Tuikki METSÄHALLITUS

Tuikki on Metsähallituksen maksuton lehti kalastajille. Lehti ilmestyy kerran vuodessa ja on luettavissa myös netissä Eräluvat.fi.

Miksi sait Tuikin?
Tuikki jaetaan kaikille, jotka ovat ostaneet Metsähallituksen kalastusluvan edellisvuonna. Käsissäsi oleva lehti on jaettu siis vuonna 2019 kalastusluvan ostaneille.
Lehdet ovat luettavissa myös Eräluvat.fi-sivustolla.

Tuikki
Metsähallituksen lehti kalastajille.
Kieppi
Metsähallituksen lehti metsästäjille.
Metsä.fi
Metsähallituksen lehti sidosryhmille.
Suomu
Lehti kaikille koko vuoden kalastonhoitomaksun maksaneille.

Toimitus
Päätoimittaja: Aku Ahlholm
Toimituskunta: Mikko Malin, Olli Urpanen, Ahti Putaala, Päivi Lazarov, Juha Ahonen

Toimituksen yhteystiedot
Metsähallitus, PL 81, 90101 Oulu
P. 0206 39 4000
etunimi.sukunimi@metsa.fi
www.eräluvat.fi

Kannen kuva:
Antti J. Leinonen

Muut kuvat:
Antti J. Leinonen, Tuomo Pirttimaa, Kimmo Pöri, Aku Ahlholm
Jere Malinen, Kimmo Ervola, Tino Hovinen, Johannes Sippola

Ulkoasu ja taitto
Mint Company

Kirjapaino
PunaMusta

PEFC™ PEFC/02-31-151

HIILINEUTRAALI PAINOTUOTE
ClimateCalc CC-000084/FI
PunaMusta Magazine

Lehden toimittajat ja kuvaajat

Pekka Juntti
toimittaja

Tuomo Pirttimaa
toimittaja, kuvaaja

Kimmo Pöri
toimittaja, kuvaaja

Antti J. Leinonen
kuvaaja

Kimmo Ervola
kuvaaja

Jere Malinen
toimittaja

Tässä numerossa

Vesijetistä tuli valvojan työkalu 6
Lajiesittelyssä simpukka 8
Virta vei burn outin 10
Kalastajan selfie – ei koskaan yksin 18
Kokki, joka arvostaa särkeä 20
Haukiviha 26
Kallon kohtalo 31
Salaisen pakin parhaat vieheet 32
Ankeriaan pitkä matka Suomeen 34

Vakiot

Pääkirjoitus 4
Tuikin tärpit: historiallisesti kalassa 5
Tuikin kasvo 16
Uutiset 29

Lupa-asiat

Kaikki luvat valtion vesille 37
Vapa-alueet 40
Metsähallituksen kalastushenkilöstö 42

UUDEN SUKUPOLVEN kalastajat

Jotkut asiat painuvat mieleen lähtemättömästi. Poikani oli vaahtosammuttimen kokoinen, kun sai virvelivehkeillä puolitoista kiloisen hauen. Kun hauen mahasta löytyi vielä juuri syöty särki, oli ilo ja ihmetys vielä suurempi. Poika muistaa tapahtuman loppuelämänsä ja sai kalastuskipinän, joka on kantanut yli 20 vuotta.

Vaikka nuoret kalastavat mielellään, kalastuksen puolesta saa ja on syytä olla huolissaan.

Syntyvyys on laskussa, suomalaiset vanhenevat. Nuoria ikäluokkia tulee kalastuksen pariin yhä vähemmän. Joka vuosi kalastonhoitomaksuvelvoitteen piiristä poistuu 5 000–6 000 maksajaa ja uusia tulee tilalle vain noin tuhat. Maksuvelvoite on 18–64-vuotiailla. Trendi kertoo karusti ikärakenteen muutoksesta, mikä johtaa myös kalastustapojen muutokseen ja heikentää samalla suomalaisen kalavesien hoidon rahoituspohjaa.

Nuoret haluavat perhostaa ja heittää uistinta. He haluavat nopeita elämyksiä. Käyttämättömiä verkkoja roikkuu tuhansittain piharakennusten seinillä, ja sieltä ne ajautuvat kaatopaikoille. Pyydyskalastuksen osaaminen hiipuu.

Metsän on tutkittu auttavan ihmistä jaksamaan ja rentoutumaan. Kalastaja tietää, että luonnossa vedellä on sama vaikutus. Tässä lehdessä kerromme, kuinka kalastusharrastus on auttanut toipumaan burn outista. Luonto rauhoittaa ja tarjoaa lepoa työltä ja vapautta digiorjuudesta.

Kalastus on myös sillä tavalla hieno luonnon käyttömuoto, että se voi olla samalla sekä kestävää luonnon käyttöä että luonnon hoitoa ja suojelua. Rehevöityneissä vesissä on valtavasti kalaa, jonka käyttäminen poistaa ravinteita vesistöistä.

Kalaruoan ekologinen jalanjälki on kestävä, ja kala on terveellistä ruokaa. Särkikaloista saa herkkuja. Muistatteko vielä, kun ennen puhuttiin roskakaloista? Sellaisia ei ole. On vain erilaisia, ekosysteemimme kannalta tärkeitä kalalajeja, joista suurinta osaa voi käyttää ravinnoksi.

Tässä lehdessä kerromme kalastuksesta ja kalavesien hoidosta valtion vesillä, joita Metsähallitus hallinnoi. Haluamme tehdä sen niin vastuullisesti kuin mahdollista.

Meitä ilahduttaa erityisesti se, kun pystymme tarjoamaan pienelle pojalle tai tytölle elämyksiä. Jospa he saisivat luontokipinän ja haluaisivat isona itse huolehtia luonnosta, jotta heidän lapsensakin voisivat kalastaa puhtaissa, kirkkaissa vesissä.

Jukka Bisi
erätalousjohtaja, Metsähallitus

Entisaikojen KALASTAJIEN JÄLJILLÄ

Erähistoriakohteet ovat Metsähallituksen kalastus- ja metsästysalueita, joissa on yhä nähtävissä merkkejä entisaikojen eränkävijöistä. Nähtävyyksiin ja tarinoihin voi tutustua etukäteen Eräluvat-palvelussa: **Eräluvat.fi/erahistoria**

URKIN URAT, ENONTEKIÖ

Vapalupa: Enontekiön erämaa 1551, Lätäseno 1550, Kuntalaisen jokilupa vapakalastukseen, Enontekiö 1520

Presidentti Urho Kekkosen sielunmaiseman halki virtaavat muun muassa Valtijoki ja Poroeno. Tänne Kekkonen vetäytyi hiihtämään ja kalastamaan. Porojärvellä on sekä autiotupa että vuokrattava Kekkosen kämppä.

MOSKUN KALAVEDET, UK-KANSALLISPUISTO

Vapalupa: UK-kansallispuisto 1563 tai Luttojoki-Suomujoki 1568

Näillä seuduilla eleli porokeisari Mosku ja tätä kautta kulki myös Elias Lönnrot runonkeruumatkalleen. Sen aikaisia paikkoja ja nähtävyyksiä voi nykykalastaja yhä ihailla jokien jalokalaa narratessaan.

ITKIJÄNAISTEN ERÄMAA, SUOMUSSALMI

Vapalupa: Yli-Vuokki 5505, pyydyslupa: Suomussalmi 5001

Historiallinen runolaulanta eli Suomussalmen kaakkoiskulmalla viime vuosiin saakka, pidempään kuin missään muualla. Ennen kalastusreissua kannattaa tutustua Itkijänaisten erähistoriakohteen paikkoihin ja tarinoihin.

ERAKKO PYLVÄLÄISEN KALAVEDET, PÄIJÄNNE

Vapakalastus: kalastonhoitomaksu, pyydyslupa: Päijänteen yleisvesi 6021

Erakko Toivo Pylväläisen ja Rapalan perustajan Lauri Rapalan suosikkivedet olivat Päijänteellä Harhun saaren ympärillä. Näillä kalaisilla vesillä on jalostettu maailmanmaineeseen uineita uistimia.

KEISARILLISET LOHIVEDET, KOTKA

Vapalupa: Langinkoski 7581

Langinkoski on poikkeuksellinen lohiapaja etelärannikolla Kotkassa. Samaan koskeen mieltyi Venäjän keisari Aleksanteri III 1800-luvulla. Venäjän vallan aikaiset tsasouna, kalastusmaja ja kalahautomo ovat vielä olemassa.

Valvojat hyppäsivät vesijetin selkään

Kokeilu alkoi Saimaalta. Nyt erävalvontaan hyvin sopivat jetit ovat käytössä pohjoisempanakin.

Tuomo Pirttimaa

Kalastuksenvalvoja ei tule ensimmäisenä mieleen, kun iso vesijetti kurvaa veneen viereen. Metsähallituksen erävalvonta on kuitenkin ottanut jetit työkaluikseen. Ensimmäiset vesijetit erätarkastajilla olivat Saimaalla. Kainuussa ja Koillismaalla niillä on valvottu pari kesää.

Veneilijät ovat harvassa, kun **Jani Suua** starttaa elokuun alun päivänä Posion eteläpuolelta Kitkan selälle. Syy löytyy katsomalla lämpömittaria: +7 astetta. Ison järven selällä pohjoisen kesässä palelee käsiä.

Kitkalla ei ole kovin laajoja valtion vesialueita, ne on nopealla jetillä äkkiä kurvailtu. Karhusaaren vieressä on kaksi katiskaa, joista puuttuu pyydysmerkit ja pyytäjän yhteystiedot.

– Jos olisi verkot, keräisin ne matkaan, mutta menköön katiska huomautuksella.

Suua kiinnittää pyydyksiin lapun, jossa huomautetaan puutteista ja kerrotaan tarkastajan yhteystiedot.

Vesijetti on Suuan mukaan venettä selvästi kätevämpi laite kalastuksenvalvontaan.

– Kun veneellä tullaan toisen veneen rinnalle tarkastamaan lupia, siihen tarvitsee kaverin ottamaan kiinni, etteivät veneet kolhiinnu. Vesijetillä rinnalle pääsee paljon näppärämmin ja valvonta onnistuu yksin.

Jupsahti jumiin

Jetissäkin on omat erikoisuutensa. Erääseen niistä Suua pääsi tutustumaan vajaa pari vuotta sitten näillä samoilla Kitkan vesillä.

– Pyynnissä oli luvattomat verkot. Leijuin jetillä siinä verkon kukun vieressä, kun yhtäkkiä moottori sammui, ja jupsahti kerralla jumiin.

Hetkenällisteltyään Suua näki, että verkon kohosta oli leijunut vapaana köyttä, jonka pää oli imeytynyt jetin vedenottoaukkoon. Siellä se oli punoutunut tiukasti potkuriakselin ympärille.

– Nostin verkot, ankkurit ja kukut kyytiin ja meloin 300 metrin päähän saareen.

Jetti on raskas laite, kuin iso moottorikelkka. Käsivoimin siitä saa kiskottua keulan rannalle, mutta vedenottoaukkoon Suua ei päässyt käsiksi. Köyttä oli kuitenkin mukana, siitä hän sai tehtyä vorokin eli improvisoidun taljan. Rantapuun kautta jettiin vedettyä köysilenkkiä puukapulalla pyörittämällä jetin pohjan aukko nousi kuiville.

– Käsikopelolla pyöritin akselia auki ja sain sieltä 30 sentin pätkinä kuusi metriä köyttä. Kolme tuntia siihen meni, Suua naureskelee.

Sen reissun jälkeen erätarkastaja lisäsi jetin vakiovarustukseen lisää köysiä ja hyvän taljan.

Kymmeneksellä ei lupia

Metsähallituksen erätarkastajat ja heidän apunaan toimivat kausivalvojat tarkastavat kalastuslupia ja pyydyksiä koko kesäkauden. Suuan mukaan kymmenkunta prosenttia kalastajista on liikkeellä ilman asianmukaisia lupia. Tämä luku ei vuosien mittaan tunnu kovin paljon muuttuvan.

– Kun johonkin kohteeseen laitetaan enemmän valvontaa, tilanne paranee. Heti kun menee seudulle, missä ei ole aiemmin juuri valvottu, tulos on aika murheellinen.

Sulkeutunut kalakaveri

Kun simpukoiden salaisuuden kuorta raottaa, löytää villiruokaa ja vanoja Käenniemen kaivon pohjalta.

Jere Malinen

Rantakalliolta virvelöivä **Onni**-poika huomaa Tuusjärven pohjahiekassa piilottelevan oudon kiven. Hän kahlaa veteen ja poimii sen käteensä.

– Iskä, mikä tämä on?

Kerron, että järvisimpukka.

– Mitä se tekee?

Helkatin hyvä kysymys. Juuri tuollaisiin vastaamista varten olen käynyt koulujakin, mutta nyt tiedon puute pakottaa vain viisastelemaan.

–Näyttää sulkeutuneelta... kalakaverilta.

– Aha. Et siis tiedä, poika tuntee isänsä heikot vitsit.

Pakko nostaa käsi pystyyn.

– En. Mutta otetaan selvää.

Kotona tietokirja kertoo Suomen vesissä piilottelevan kuusi järvi- ja jokisimpukkalajia. Niiden päälle on vielä se julkisuudenkipeä jokihelmisimpukka, joka aina paistattelee palstoilla. Niinpä nyt jätän raakun rauhaan. Suomen Lajitietokeskus luettelee peräti 36 simpukkaa, joista Suomessa on havaintoja. Punaisen kirjan mukaan kaksi niistä on uhanalaisia, mutta suuri osa puutteellisesti tunnettuja. Ammattilaisetkaan eivät siis tunne riittävästi vaikkapa outohernesimpukkaa.

Pojan kädessä käynyt kalakaveri paljastuu pikkujärvisimpukaksi. Se on yksi yleisimmistä. Viihtyy kuulemma kaikenlaisissa vesistöissä, pohjoisinta Lappia lukuun ottamatta, siivilöimällä sisäänsä pohjalla keijuvaa pieneliöstöä.

Vaikka se aikuisena lähinnä jurnuttaa liejussa, on lapsuus monimutkainen koetinkivi. Pelkästään isän ja äidin lisääntymisleikeistä, ajoittaisesta transsukupuolisuudesta ja lapsen loiselämästä on kirjoitettu yliopistokammioissa hyllyrivejä täyteen.

Uudempaa oppia on simpukoiden kyky puhdistaa vesistöä. Kovin tehokkaita ne eivät siinä ole, mutta ajatus on kaunis.

Sitten se simpukassa poikaa eniten kiinnostanut asia, ikä? Laskemme kalkkikuoren tummien talvilustojen perusteella kalakaverin olevan ehkä 6–7-vuotias.

Kirja kertoo suursimpukoiden elävän 10–20-vuotiaiksi.

– Aika vanhoiksi, miettii Onni.

Myöhemmin syksyllä maakuntalehti paljastaa lisää simpukkajuoruja. Käenniemen kaivon pohjalta, siis Saimaan syvimmästä kohdasta (84,3 metriä), ovat sukeltajat löytäneet pohjahötöstä simpukoiden kulkuviivoja.

Samoihin aikoihin Yle julkaisee verkkosivuillaan järvisimpukkareseptin. Siinä keittiömestari **Heikki Ahopelto** toteaa simpukkakeiton olleen paljon parempaa kuin hän odotti.

Satokausi on jutun mukaan loppukesällä. Silloin simpukat ovat rasvaisimmillaan. Sitä on päältä päin vaikea uskoa.

Suomen simpukat

Simpukat ovat nilviäisiä, joita Suomessa on tavattu peräti 36 lajia.

Tunnetuin on uhanalainen jokihelmisimpukka eli raakku. Toinen uhanalainen on vuollejokisimpukka. Syvännehernesimpukka on silmälläpidettävä.

Huonosti tunnettuja ovat muun muassa ruijanhernesimpukka, kyhmyhernesimpukka, outohernesimpukka, tunturihernesimpukka ja lapinpallosimpukka.

Tavallisimpia ovat liejusimpukka, sinisimpukka ja idänsydänsimpukka.

Lähteet: Suomen Lajitietokeskus ja Punainen kirja 2019

Kivenpyörittäjän puro

Jyväskyläläinen Miso Heinäaho poltti itsensä loppuun globaalin bisneksen palveluksessa. Nyt hän kunnostaa pientä, uittoruopattua Villinkoskea paljain käsin, kivi kerrallaan, haaveenaan elinvoimainen taimenkanta.

Pekka Juntti Antti J. Leinonen

Kaikki alkoi uupumisesta. Vuonna 2010 jyväskyläläinen Miso Heinäaho oli lopettanut kahden vuoden työputken, jonka kirjoittaminenkin hengästyttää. Hän työskenteli suomalaisen yrityksen Intian yksikössä tehtaanjohtajana ja vei läpi suuren investointiprojektin.

Samaan aikaan hän viiletti ympäri maailmaa yrityksen Aasian ja Tyynenmeren alueen myyntijohtajana. Hän kolusi Kaakkois-Aasiaa, piipahti Suomessa ja porhalsi Kiinaan neuvottelemaan paikallisten teollisuuspamppujen kanssa sopimuksia, joihin kuului olennaisena osana järkyttävän pahanmakuinen riisiviina.

Myynti kasvoi kahdessa vuodessa kuusinkertaiseksi, mutta myyntitykki alkoi väsyä. Hän nieli Delhin ruuhkassa savusumua matkalla lentokentältä asunnolleen hirveässä jetlagissa. Jatkuva aikavyöhykkeiden yli lentäminen sekoitti kropan, eikä palautumiselle jäänyt aikaa. Hän teki töitä kuin riivattu, yötä päivää. Suhde avovaimoon ja lapsen äitiin kariutui. Lopulta hän ei enää kyennyt nukkumaan.

Oli aika palata kotiin ja nollata tilanne.

– Vuoden, puolitoista kasasin itseäni. Olin niin loppu, Heinäaho kertoo.

Vuonna 2011 Heinäaho palasi Keski-Suomen koskille nuoruuden rakkaimman harrastuksensa, perhokalastuksen pariin. Hän kalasteli tuttuja paikkoja Multian mökki tukikohtanaan. Hän tajusi, kuinka hienoa on taas kalastaa, kuinka hyvää vir-

taavan veden äärellä oleminen teki ruumille ja mielelle. Yksi kuitenkin puuttui. Villitaimenet.

– Tajusin, että eihän täällä ole enää luonnontaimenia. Ne olivat aina pelkkiä istutuskaloja. Ajattelin, että täytyyhän tässä nyt joku vika olla, Heinäaho muistelee.

Heinäaho tutkaili jokia. Moni vesi oli tumma ja sotkuinen metsätalouden ja turvesoiden päästöjen takia. Soutujoen Villinkoskesta hän oli väsyttänyt ja vapauttanut muutamia rasvaevällisiä luonnonkaloja, mutta joki näytti surkealta. Kuten monessa muussakin joessa, oli myös Soutujoen koskien kivet nostettu aikoinaan tukinuittoa varten rannoille. Virta oli uittoränni eikä polveileva joki, jossa taimen voisi elää.

Eräällä kalareissulla hän nosti kiven rannalta syliinsä ja pudotti sen Villinkoskeen. Se tuntui hyvältä. Hän nosti ja pyöritteli lisää kiviä. Paita kastui. Kroppa väsyi. Se tuntui tärkeältä, siinä oli merkillisen paljon järkeä.

Heinäaho palasi yhä uudestaan koskelle kivenkantoon. Hänestä tuli koskenkunnostaja. Taimenten kaveri.

On elokuu 2019 ja Villinkoskessa jyristää kaivinkone. Kivet nousevat penkalta tarkoin mietittyihin paikkoihin tehden poteroita, kiivaamman virran kohtia ja suojapaikkoja. Heinäaho seisoo virran reunassa itse teettämäänsä ennallistamistyökaluun "koskiharavaan" nojaten ja myhäilee onnellisen oloisena. Siitä tulee hieno.

Heinäahon vapaaehtoinen Villinkosken taimenprojekti on kestänyt kahdeksan kesää, ja kuten innostujaihmisten hankkeet niin usein, myös operaatio Villinkoski on alkanut kasvaa.

Tänä kesänä Heinäaho ei enää touhua yksin, vaan pääprojektina on kosken koneellinen kunnostus ja seuraavana päivänä pidettävät talkoot. Edellisenä iltana ennen kaivinkoneen tuloa Heinäaho sähkökalasti vuotuiset koeruudut Jyväskylän yliopiston akvaattisten tieteiden tutkijan, tohtori **Timo Ruokosen** kanssa.

Edellisenä talvena Heinäaho kysyi kalastuskunnalta, haluaisivatko he osallistua jollakin summalla Soutujoen kunnostukseen. Tarvittaisiin joitakin kuormia kutusoraa ja kaivinkone. Vastaus oli epäuskoisen innostunut. Tekeekö joku tällaista vapaaehtoistyötä, he kysyivät Heinäaholta ja myönsivät saman tien viisisataa euroa.

Vastaanotosta innostuneena Heinäaho haki Rapalan rahastolta tuhatta euroa. Rahasto antoi kaksi tuhatta. WWF myönsi 810 euroa ja kysyi, olisiko Heinäaholla joku toinenkin kohde, jota he voisivat tukea.

ELY-keskuksen väen Heinäaho hurmasi tyylillä, joka puree, menipä hän maailmalla mihin vain. Hän marssi konttorille hymy suupielessä, esitteli itsensä kädestä pitäen kaikille kenet talosta löysi ja esitteli sitten innostuneena asiansa.

Virkamiehet vilkuttivat vihreää valoa, antoivat 1 040 euroa ja kannustivat jatkamaan.

Kun Heinäaho kysyi Villinkosken ja sen ympäristön nykyään omistavalta maanomistajalta, voisiko kosken rauhoittaa kalastukselta toistaiseksi, maanomistaja suostui heti. Lisäksi hän ilmoitti, että haluaa ehdottomasti tulla Helsingistä Heinäahon talkoisiin.

Operaatio Villinkoski alkoi nytkähdellä vauhdilla eteenpäin.

Heinäaholle projektin saama palaute kertoo siitä, että Suomessa on vaelluskala-asioissa hyvä henki päällä. Asenteet ovat muuttuneet ja johtamassa viimein tekoihin laajalla rintamalla. Heinäaho seuraa tarkalla silmällä Longinojan projektia Helsingissä, pienvoimaloiden purkuhankkeita ja **Jasper Pääkkösen** sisukasta työtä vaelluskalojen puolesta.

Heinäahon mukaan kaikki menee juuri nyt oikeaan suuntaan.

Tarvitaan vain ihmisiä, jotka ryhtyvät ja tekevät. Tarvitaan tällaisia misoheinäahoja, toimeliaita tyyppejä, joilla oli jo lapsena taimenen ajatukset.

Miso Heinäaho oli poika, joka rakasti kalastusta. Vuodesta 1985 lähtien hän kalasti kotijoillaan Keuruun Kalettomalla, joka sijaitsee vain parinkymmenen kilometrin päässä Villinkoskelta.

Jo silloin Keski-Suomen taimenet olivat vähissä, mutta kalaretkillään poika teki käänteentekevän huomion. Ne harvat kalat, joita joki antoi, tarttuivat vieheeseen aina tietynlaisista paikoista: kivien laidoilta tai niiden suojista.

Vähän toisella kymmenellä oleva poika ajatteli, että miksei hän voisi tehdä kaloille ottipaikkoja itse. Hän raahasi kiviä koskeen, rakensi eräänlaisia poteroita kaloille. Kivien viereen hän kuskasi soraa.

Taimenet hyväksyivät pojan työn, sillä Heinäaho alkoi saada kaloja kivikasoistaan.

– Ajattelin, että tämmöisiä täytyy tehdä lisää. Kun sanoin kavereille, että lähdetään kalaan, he vastasivat, ettei siellä ole mitään kaloja. Sanoin, että onpas, voin näyttää, Heinäaho muistelee.

Hän ei koskaan ottanut kaloja mukaansa, vaan päästi ne takaisin. Hän halusi vain kalastaa.

Sitten tuli kutuaika. Heinäaho huomasi, että taimenet tulivat kutemaan hänen soraikoilleen.

– Videokuvasin kaloja taskulampun valossa ja ajattelin, että kyllä tässä nyt on jotain oikein tehty.

Soutujoki on Kokemäenjoen vesistön latvavesiä. Kyse on valtavasta kokonaisuudesta puroineen, jokineen, järvineen ja suurine selkineen. Alue on saanut siipeensä ihmistoiminnan seurauksena.

Aiemmin Soutujoestakin, kuten muistakin alueen pienistä joista, oli padoton yhteys mereen. Heinäaho uskoo, että osa takavuosien jättitaimenista oli ehkä merellä syönnöstäneiden taimenten jälkeläisiä. Nykyisin Soutujoessa lienee kahdenlaista taimenta. Paikallista, joessa ikänsä asuvaa kantaa, sekä kantaa, joka syönnöstää todennäköisesti Keurusselän suurella järvialueella muikkua syöden. Vaeltava taimenmuoto on Heinäahon havaintojen mukaan väriltään vaaleampi.

Heinäaholla on koko Kokemäenjoen vesistön kokoinen unelma. Haavekuvissa kaloille olisi rakennettu toimivat kalatiet ja taimenten puitteet olisivat kunnossa. Se edellyttäisi velvoiteistutusten painopisteen muuttamista elinympäristökunnostuksiin ja energiantuotannollisesti mitättömimpien voimaloiden purkamiseen.

Hänen mielestään on rahan tuhlausta työntää istutustaimenta vuosittain vesiin niin kauan kuin niillä ei ole elämän jatku-

misen edellytyksiä. Kirjolohen dumppaamisen voisi Heinäahon mielestä lopettaa kokonaan jokiin, joissa on vielä luontainen taimenkanta, ja pyrkiä kohti lisääntyviä villitaimenkantoja.

– Ei Kokemäenjoen vesistön vaelluskaloja voida hetkessä pelastaa, mutta jostain on aloitettava, pala kerrallaan. Minulla on jo seuraavia kohteita mielessä Villinkosken jälkeen.

Vuosien myötä Villinkosken kunnostamisesta on tullut Heinäaholle mieluista kesätekemistä. Into lötköjen istutuskirjolohien kalastukseen on vähentynyt kesä kesältä. Kivenkanto innostaa enemmän.

Heinäaho aloittaa kivenpyörittelyn tavallisesti heinäkuun lopussa, kun vesi on vähissä, ja jatkaa työtä elokuun loppuun. Muutama tunti kerrallaan, noin kymmenen tuntia yhden mökkiviikonlopun aikana.

Syrjä on siirtynyt, sillä kesän 2018 jälkeen kunnostettua koskea oli valmiina puoli kilometriä.

– Se on aika monta kiveä, Heinäaho sanoo.

Se on hirveän monta kiveä. Mikä ajaa Heinäahoa, perheellistä, kiireistä miestä vääntämään vähällä vapaa-ajallaan koskea kuntoon? Eikö perhe-elämässä ja uudessa, paljon matkustustunteja vaativassa työssä Valmetilla ole haastetta riittämiin? Miksi kaikki se työ ja vaiva?

– Siitä tulee hyvä mieli, Heinäaho sanoo ja hymyilee.

Kyse ei ole pelkästä taimenesta. Kyse on syvemmistä, sisäisistä mielen kiekeröistä. Heinäaho sanoo suoraan, että Villinkosken projekti on ollut hänelle terapiaa. Kunnostustyö antaa tunteen, että hän tekee jotakin aidosti tärkeää – sellaista, joka kantaa vuosia. Kyse on merkityksellisyyden tunteesta.

– Se, mitä leipätyökseni teen, ei tavallaan näy missään muualla kuin tilipussissa. Vaikka uusi työ on mielekästä, se ei poista sitä faktaa, että teen työtä, jotta saan rahaa elämiseen. Kun ikää tulee, arvostaa enemmän tekemisen merkitystä.Sitä, mitä siitä jää minulle ja muille.

Heinäaho on niin innostunut vapaaehtoistyöstään vaelluskalojen parissa, että jos joku maksaisi siitä siedettävän palkan, hän rupeaisi empimättä tekemään sitä kokopäiväisesti.

– Tämä on luonnolle takaisin antamista. Sain täältä mahtavia kaloja ja kalastin todella paljon. Haluaisin, että lapseni saisivat kokea joskus sen, mistä minä olen saanut nauttia.

Jigaava abi

Rantasalmelainen Janne Räisänen keskittyy ylioppilaskirjoituksiin kalastamalla. Lapsuuden harrastuksesta on kasvanut itsenäistyvän nuoren miehen henkireikä.

Jere Malinen

Kalareissu alkaa kännykästä. Janne Räisänen pyyhkäisee puhelimensa äänettömälle ja sujauttaa sen housun taskuun.

En kysy miksi, eikä kalamieskään sano mitään.

Suunnilleen saman ikäisten lasten isänä epäilen eleen olevan valtava huomionosoitus harrastukselle.

– Kalastus taitaa olla sinulle tärkeää?

Nuorta miestä ei voi moittia suupaltiksi. Hetken hiljaisuuden jälkeen hän nyökkää varovasti.

– Onhan se, kuuluu silmien eteen taitetun mustan lippalakin alta.

Työnnän veneen rantahiekalta veteen, tartun airoihin. Räisänen istahtaa takatuhdolle ja alkaa sovitella saman tien viehettä siimaan.

Paikallisten mukaan Rantasalmen Kolkonjärveä kuvaa parhaiten ilmaus ”kuin kalastaisi kattilasta”. On vain loivat, muodottomat rannat ja syvä keskikohta. Kalapaikkoja tuntemattomalle järvi laittaa kantensa kiinni.

Räisäselle Kolkko on uusi tuttavuus, muttei sen niin väliä. Jotakin taikaa siinä on, ja se riittää.

Järvelle päästyämme kalamies ryhtyy juttelemaan omaehtoisesti: kalastuksesta, ja kyseltäessä hieman elämästäkin.

Edessä siintävät syksyn ja kevään ylioppilaskirjoitukset. Lukio ei ole joka käänteessä sujunut niin kuin nuori mies oli ehkä toivonut. Niinä hetkinä ajatusten kasaamisessa ovat auttaneet rumpujen soitto ja kalastus.

Molemmista Räisänen kiinnostui jo lapsena: isä vei kalalle, ja suvussa oli soittomiehiä. Vartuttuaan abiturientti on havainnut harrastuksissa piilevän paljon samaa.

– Vesillä ja musiikissa rytmi ratkaisee. Aallot, tahdit, ajoitus.

Tuo geeneihimme koodattu harmonia ensin rauhoittaa ja sitten rentouttaa Räisästä.

– Soittamalla ja kalastamalla saan päätä puhtaaksi mieltä painavista jutuista.

Maailman parasta arjen hallintaa, tuumin, mutten sano mitään. Nuori mies on näemmä itse löytänyt itsestään sen saman syyn, miksi niin moni suomalainen tykkää liikkua luonnossa ja harrastaa eräilyä ja keräilyä.

Kala ei ole syönnillään, tai sitten emme vain löydä niitä. Olen hiljaa mielessäni tyytyväinen. Saalis ei sotke hyvää keskustelua.

Jigin vaihtuessa vaapuksi saan kuulla, että viime aikoina miehen mieltä on myllännyt, ei vähempää eikä enempää, kuin tulevaisuus ja itsenäistyminen.

Oman elämän ehkä tärkeintä käännekohtaa on ollut hyvä miettiä vavan varressa.

– Niin kuin näkyy, tykkään eniten ahventen jigaamisesta.

Sen kalamies kertoo osaavansa parhaiten. Vesillä tulee liikuttua joskus yksinkin, mutta mieluiten muutaman samanhenkisen lukiokaverin kanssa.

– Jutellaan kaikesta. Tai joskus ei mistään.

Aina abin mielestä sanoja ei edes tarvita. Ei siksi, että kalat säikähtäisivät puhetta, vaan siksi, että pelkkä kaverin läsnäolokin on vahva yhteinen tunne ja luottamuksen osoitus.

Aika monessa jääkaappimagneetissa ja t-paidassa lukee ”Kaikki paitsi kalastus on turhaa” lukemattomine johdannaiskaskuineen.

Nuorta miestä muutaman tunnin Kolkonjärvellä kuunneltuani en ihmettele, miksi ne käyvät kaupaksi.

Järvikin on ollut onneksi maineensa veroinen. Hieno kalareissu jää mieleen muusta kuin kiloista.

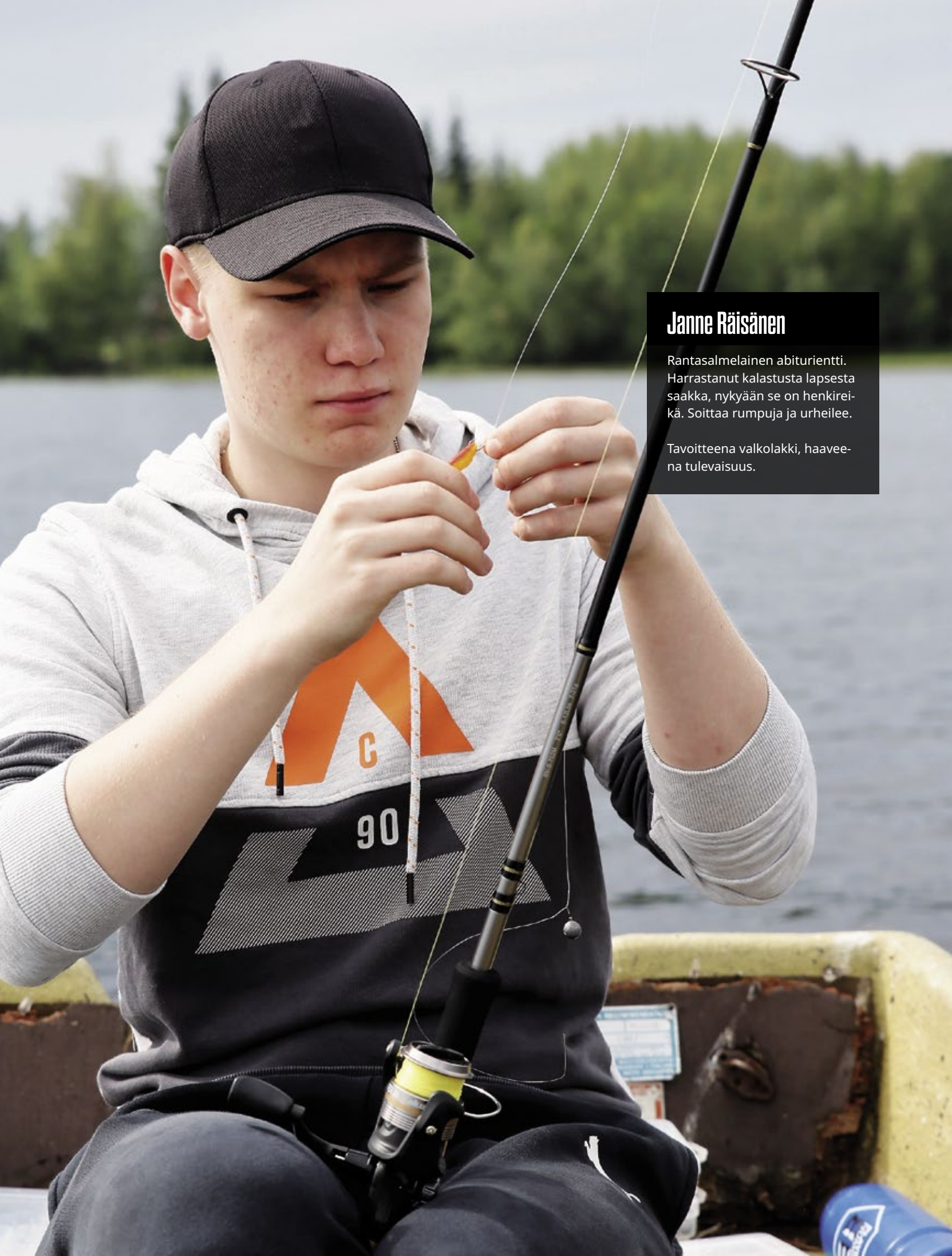

Janne Räisänen

Rantasalmelainen abiturientti. Harrastanut kalastusta lapsesta saakka, nykyään se on henkireikä. Soittaa rumpuja ja urheilee.

Tavoitteena valkolakki, haaveena tulevaisuus.

SELFIE

Uuden polven kalastaja jakaa kokemuksensa kaikille somessa. Kysyimme kalastajilta, vieläkö vesille voisi lähteä ilman kännykkää?

Kimmo Ervola

@team_kaislikko_soturit

Lauri Leino, 14, Porvoo
Jaan kalastuskuvat someen lähes aina, mikäli ei tule mp-reissua. Omat suosikkini somessa ovat **Mika Vornanen** ja **Stefan Trumstedt**. Heitä seuraan, koska he kalastavat samoja kalalajeja, joiden pyytämisestä pidän itsekin.

Tuntuisi vaikealta lähteä ilman puhelinta kalastamaan, sillä mikäli saisi merkittävän kalan, ei sitä voisi mitenkään taltioida. Joskus olen tosin tehnyt mökillä rentoja reissuja yksikseni ilman puhelinta.

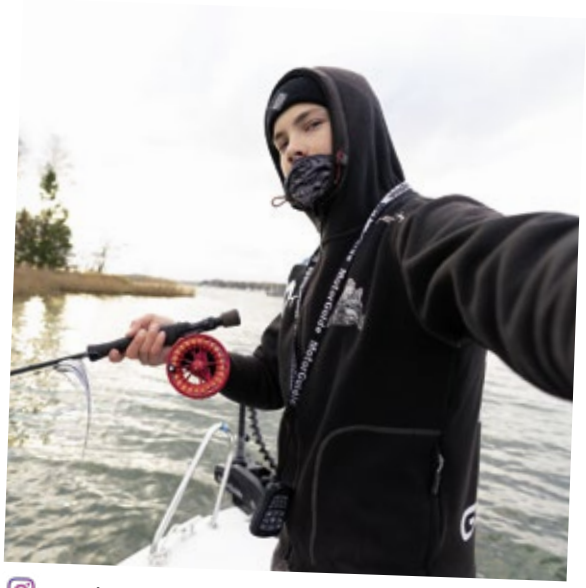

@emil.koski ja @gatorfinland

Emil Koski, 15, Espoo
Kalareissuilta tulee usein jaettua kuvia, mutta ei kuitenkaan aina. Olen postannut valokuvia someen nelisen vuotta. Itse seuraan todella paljon muiden kalastajien hommia somessa, koska muiden onnistumisia on hieno nähdä.

Ilman kännykkää tai kameraa en kyllä kalaan lähde. Jos tulisi se iso, niin saisi harmitella, kun ei saanut kuvaa matkaan.

@jaanajekkonen Fish me luck

Jaana Jekkonen, Kuopio
Olen aktiivinen somemaailmassa, joten kalakuvia tulee jaettua usein Facebookissa ja Instagramissa. Pidempiä reissuraportteja kirjoitan kalastusblogiini, jonka perustin vuonna 2014.

Seuraan kaikkien kalastavien kavereideni kalajuttuja somessa, ei ole ketään varsinaista suosikkia. On mielenkiintoista seurata eri järvillä ja eri kalastustyyleillä kalastavia henkilöitä. Kalajutuista kun oppii itsekin aina jotain uutta ja saa ideoita omaan tekemiseen.

Kännykkä toimittaa minulla myös kameran virkaa ja on nykyään jokaisella reissulla mukana.
www.fishmeluck.fi

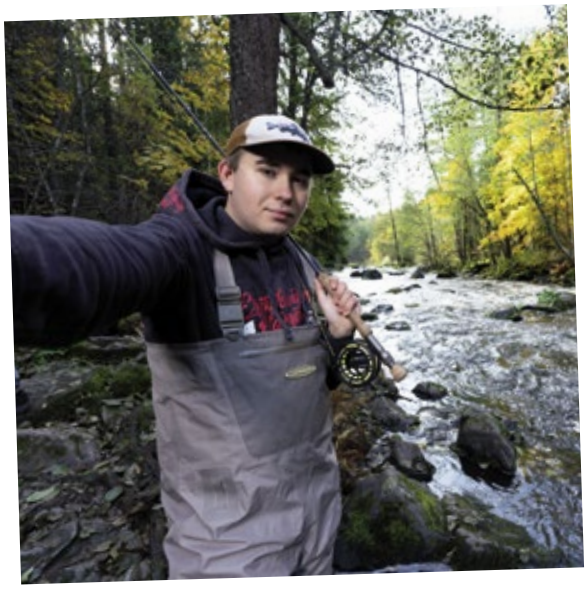

@Kugez Eränkävijän elämää

Arttu Kuiri, 21, Kerava
En jaa kuvia läheskään jokaiselta kalareissulta. Tyhjiäkin reissuja tulee aina jonkin verran, enkä usko niiden kiinnostavan ketään. Olen jakanut kuvia sekä tarinoita Instagramiin ja Facebookiin vuodesta 2014. Kun aloitin blogini kirjoittamisen vuonna 2016, tahti kiihtyi.

Seuraan paljonkin muiden kalastushommia somessa. Jopa niin monen, että parin suosikin nimeäminen on todella haastavaa. Esimerkkejä seuraamistani kohteista ovat vaikkapa suomalainen **Kalastajan Kanava** Youtubessa ja ruotsalainen **kanalgratisdotse** niin ikään Youtubessa.

Kyllähän puhelin on nykyisin hyvin arkipäiväinen väline, ja sitä tulee kalareissuilla kannettua mukana poikkeuksetta, mutta kun kalassa ollaan, niin kalastetaan eikä räplätä puhelinta. Puhelimella otan toistaiseksi kaikki kuvat someenkin, sillä en omista erillistä kameraa, vielä.

Pla tod kratiem prik thai

– törkeän hyvää särkeä

Maukkaaseen särkiruokaan ei lopulta paljoa tarvita. Siihen riittää muutama kookas särki, mausteita, satunnainen kohtaaminen Bangkokin lentoasemalla, yksi iso muutto kauas pohjoiseen sekä ripaus eteläpohjalaista hulluutta elämän isoimpiin päätöksiin.

Pekka Juntti Antti J. Leinonen

Jos hirrellä olisi mieli, se tuskin hätkähtäisi enää mitään. Nämä hailuotolaisen ison talon 150-vuotiaat hirsiseinät ovat nähneet monenlaista asujaa ja kulkijaa, kuolemaa ja syntymää sekä valtakuntia, joiden piti säilyä täällä ikuisesti.

Luulisi puiden jo tottuneen talon nykymenoon ja isäntä **Marko Välimäkeen**, joka on jo kahdeksantoista vuoden ajan jutellut seinille leveää eteläpohjanmaata, vastaanottanut radiovempaimillaan viestejä maailman ääristä ja kauneimpina kesäpäivänä ratsastanut Harley Davidsonillaan halki saaren.

Tuttu kai olisi jo emäntä **Thirada Välimäkikin**, tuo kahden hellan – ikiaikaisen ja induktion – edessä huhkiva kokki, joka täyttää taioillaan tuvan huumaavilla kaukaisen maan keittiön tuoksuilla. Niistä ovat rössypottu ja halsterimaiva hyvin etäällä.

Tänään Thirada valmistaa särkeä thaimaalaisen arkiruuan tapaan, koska suomalaisten kalloon olisi hyvä takoa särjen verran järkeä. Thaimaassa kala nimeltä *pla ta pien* on hyvin samanlaista kuin särki, tuo kotoisten kalojemme pohjasakka, eläinrehuksi ja pottumaan höysteeksi soveltuvaksi katsottu maalta maistuva epäkala. Thirada ja Marko Välimäen mukaan arvostuksen puute ei ole kalan syy. Syyllisiä ovat suomalaisten ennakkoluulot ja tietämättömyys. Ihmiset eivät tiedä, kuinka hyvää särki on, saati miten se pitää valmistaa.

Tom pla ta tien

Thaimaalainen särkikeitto

500 g	särkeä
1 l	vettä
1	lime
2	sitruunaruohoa
4–5	salottisipulia
4–5	siivua galangalia
6	luumu- tai kirsikkatomaattia
1	kalaliemikuutio
1 tl	merisuolaa
6	kuivattua ja paahdettua chiliä
	korianteria

1. Kiehuta vesi ja laita kalat veteen. Älä sekoita. Kun kala on kypsä, sammuta levy.

2. Purista sekaan limen mehut. Lisää chili, pilkottu salottisipuli ja sitruunaruoho, korianteri ja halkaistu tomaatti.

3. Tarkista maku ja nauti keiton sattumat riisin kanssa lusikalla ja haarukalla.

Thirada Välimäki tietää. Emäntä on suolistanut ja suomustanut neljä kookasta särkeä thaimaalaisen keittolusikan kulmalla. Se käy puuhaan paremmin kuin perinteinen suomustusrauta, koska lusikka ei riko nahkaa.

Hän tekee kaloista kahta ruokaa, *tom pla ta pien* -keiton ja paistettua särkeä *pla tod kratiem prik thai*.

Ensin valmistuu paistettu särki. Thirada on mitannut mausteet ja muut tarveaineet valmiiksi käden ulottuville. Hän leikkaa kaloihin viillot. Oikea viillon syvyys on puolisen senttiä. Veitsen pitää upota lähelle selkäruotoa, mutta se ei saa osua siihen, tai kala katkeaa paistaessa.

Thirada pudottaa kalat öljyyn, jota on padan pohjalla niin paljon, että se yltää kalaa puoleen selkään. Ennen paistamista hän kuivasi särjet talouspaperilla, koska vesi saa kiehuvan öljyn roiskumaan. Hän sanoo, että pannun pitää olla paistaessa todella kuuma. Kalaa paistetaan noin kymmenen minuuttia – niin kauan, että väri on kullanruskea. Kala käännetään vain kerran, ja silloinkin on toimittava varovasti. Särki on pehmeä kala, joka hajoaa helposti.

Marko Välimäki ei sekaannu vaimonsa kokkauspuuhiin. Hän hörppii uneliaan oloisena Pepsiä pikkupullosta, joita jäi yli edellisen viikonlopun Bättre Folk -festareilta. Välimäet pitivät ruokakojua, jossa myytiin muun muassa fish & chipsiä ahvenfileestä sekä thai-tyylistä kalaruokaa paikallisesta lohesta hapanimeläkastikkeessa. Jono ei katkennut kertaakaan festareiden aikana. Yksistään ranskanperunoita kului yli 400 kiloa.

Välimäki on työskennellyt ammattikalastajana vuodesta 2012. Hän jätti työt hyvä-palkkaisena Nokian insinöörinä ja antautui meren armoille. Hän väsyi hektiseen arkeen Nokialla, varsinkin reissaamiseen alihankkijalta toiselle, yli aikavyöhykkeiden.

Päätöstään Marko ei ole katunut. Päinvastoin.

– Harmittaa vain, etten uskaltanut aiemmin.

Mutta oli työreissuista maailman ääriin hyötyäkin. Eräällä työmatkalla Bangkokiin hän osui lentokentän vilinässä silmätysten mukavan oloisen matkatoimiston esimiehen kanssa. Hän oli Thirada, nainen, josta tuli aikanaan rouva Välimäki.

Thirada muutti Suomeen vuonna 2007. Ensitöikseen hän näytti kotouttajaviranomaisille, miten asiat hoidetaan, kun motivaatiota ja päätä riittää. Thirada oppi suomen kielen seitsemässä kuukaudessa niin hyvin, että saattoi lopettaa maahanmuuttajakoulun ja siirtyä kokkikouluun suomenkieliselle linjalle.

– Mutta vastahan sinä tulit Suomeen, ällisteli viranomainen kuullessaan naisen kokkikoulusuunnitelmista.

Koulun jälkeen Thirada pääsi heti töihin ja on nyt vakipaikalla Hailuodon kunnan keittiöllä. Lisäksi hän pyörittää pitopalvelua ja auttelee miestään tapahtumamyynneissä.

Vapaa-ajallaan hän ehtii harjoittelemaan uusia suomalaisia ruokareseptejä, sillä hän haluaa kehittyä ammatissaan.

Pla tod kratiem prik thai

Paistettua särkeä valkosipuli-pippurikastikkeessa

500 gr	puhdistettua, suomustettua särkeä
0,5 l	ruokaöljyä
7	valkosipulin kynttä
2,5 rkl	osterikastiketta
1,5 rkl	soijakastiketta
1 tl	kalaliemijauhetta
1,5 tl	sokeria
1 l	vettä

jauhettua valkopippuria
maissijauhoa

1. Tee kaloihin viillot noin kahden sentin välein niin, että ne melkein yltävät selkäruotoon.
2. Hienonna valkosipuli. Ota kaikki mausteet käden ulottuville odottamaan.
3. Kuumenna öljy erittäin kuumaksi, kuivaa kalan pinta ja paista noin kymmenen minuuttia kerran kääntäen, kunnes kalan pinta on kullanruskea. Käsittele kalaa varoen, sillä särki hajoaa helposti.
4. Kaada suurin osa öljystä pois. Paista valkosipulit jäljelle jääneessä öljyssä ruskeiksi ja tuoksuviksi. Sen jälkeen ota pannulta ruokalusikallinen valkosipulia sivuun. Se käytetään koristeluun.
5. Lisää vesi, osterikastike ja soijakastike sekä kaikki mausteet kerralla. Älä polta kastiketta, pienennä levyn lämpöä. Suurusta tarvittaessa.
6. Sammuta levy, pyöräytä kalat molemmin puolin kastikkeessa ja nosta lautaselle. Kaada kastike kalojen päälle.
7. Koristele annos paistetulla valkosipulilla, tomaatilla, korianterilla ja kevätsipulilla, ja nauti riisin kanssa.

ATLANTIC OCEAN
LEGEND SEA
18 65

– Mä luulen, että tästä tulee tulista, kokki aprikoi.

Kun kalat ovat kypsiä, Thirada nostaa ne varoen pois ja kaataa pannusta melkein kaiken öljyn muoviastiaan. Hän pudottaa jäljelle jääneeseen öljyyn hienoksi pilkotut seitsemän valkosipulin kynttä ja ruskistaa ne rapeiksi. Sitten hän ottaa osan valkosipuleista pois. Pataan jääneiden valkosipulien päälle hän kaataa veden.

– Sitten laitetaan kaikki mausteet kerralla, Thirada sanoo ja heittää kalaliemijauheen, sokerin ja valkopippurijauheen liemeen. Seuraavaksi soosiin kaadetaan soijakastiketta sekä thaimaalaista osterikastiketta, jota saa Aasia-marketeista sekä hyvin varustelluista ruokakaupoista.

Thirada neuvoo, että mikäli kastike ei saostu riittävästi, sitä voidaan suurustaa maissijauholla. Aina ei tarvitse, mutta nyt kastike näyttää kokin silmään vähän liian notkealta. Hän sekoittaa maissijauhoa veteen ja lirauttaa sen kuplivaan, tummaan kastikkeeseen.

Seuraavaksi Thirada pyöräyttää kalat kastikkeessa, nostelee ne lautaselle ja kaataa kastikkeen päälle. Hän koristelee annoksen paistetuilla valkosipulin paloilla, korianterilla, kevätsipulilla ja tomaattiviipaleilla.

Pla tod kratiem prik thai eli särkeä valkosipuli-pippurikastikkeessa thaimaalaisittain on valmista nautittavaksi. Annos on näyttävä, tuoksu tajuton.

Thirada Välimäki kokkaa särkiruokaa paljon. Se maistuu myös Välimäkien luona kesän asuville Thaimaan sukulaisille, jotka työskentelevät kesäisin Hailuodossa jäkälännostossa ja marjanpoiminnassa.

Marko Välimäki on tyytyväinen, että särjelle löytyy syöjiä, sillä särki on ahvenen kalastuksen sivusaalis ja kaupallisesti arvoton. Jos särjestä maksettaisiin edes euro kilolta ja sillä olisi tasaiset markkinat, hän kalastaisi niitä mielellään. Toistaiseksi särki kelpaa vain maahanmuuttajille: aasialaisille, turkkilaisille ja irakilaisille.

– Aika hyvin särjet onneksi menee. Muuten se ei kelpaa kuin rehuksi tai kuoppaan. Joskus niitä heitetään takaisin mereen.

Thaimaalaisille särki on herkkua. Thiradan serkku osaa valmistaa särjen suolistakin hyvää ruokaa. Thirada kertoo, että suoli pitää tyhjentää tarkasti. Talvisärjestä se on helpompi tehdä, koska suolessa ei ole silloin niin paljon ruokaa.

Suolien imeskelyyn suomalaisten ei tarvitse ryhtyä, mutta särjen ja muun lähikalan syömisessä olisi lujasti järkeä. Se on terveellistä eikä rasita ympäristöä niin kuin kasvatettu kala.

Särkien vähentäminen vesistöistä poistaa rehevöitymistä aiheuttavaa fosforia. Tutkija ja Särkifood-yrityksen omistaja **Paavo Vallas** kertoi Aalto University Magazinessa vuonna 2018, että jokainen kalastettu särkikilo poistaa vesistöstä saman verran fosforia kuin kasvatettu kalakilo sitä tuottaa.

– Ylipäätään olisi hyvä, että suomalaiset alkaisivat taas suosia villikalaa kasvatetun sijaan, Marko Välimäki toteaa tiskipöytään nojaten. Toisella laidalla keittiötä käy suihke, sillä Thirada on jo toisen ruuan kimpussa. Siitä tulee tuiki tavallinen thaimaalainen kalakeitto.

Valmistus näyttää mutkattomalta. Vesi kiehuvaksi, päätön ja pyrstötön särki kahteen osaan ja kiehumaan.

– Isoja paloja, ettei hajoa, Thirada sanoo ja tiristää limen mehut kattilaan. Sitten keittoon lentää kevätsipulia, korianteria, kuivattuja ja paahdettuja chilejä, piparjuurta muistuttavan galangalin siivuja, salottisipulia, sitruunaruohoa ja mausteet.

Kala kypsyy muutamassa minuutissa. Thirada hakee sukulaisten riisikeittimestä riisiä, nostaa ruuat pöytään ja pyytää istumaan pöytään.

Ruoka on hyvää. Kirkas keitto on eksoottinen, särjen liha sekoittuu mukavasti chiliin ja mausteisiin. Se syödään niin, että kalat ja muut tykötarpeet nostetaan lautaselle, josta ne syödään riisin kanssa lusikalla ja haarukalla. Lientä ei hörpitä ollenkaan.

Öljyssä paistettu särki räjäyttää tajunnan. Se saattaa olla parasta kalaa, jota olen koskaan syönyt. Kastike on täyteläisen pippurinen, eikä runsas valkosipuli puske läpi, koska se on niin hyvin paahdettu.

Suurin yllätys ovat ruodot, joista särki on kuuluisa. Thirada leikkaa kylkiruotopalan molemmille vierailleen ja kehottaa haukkaamaan. Ja tapahtuu ihme.

Ruodot hajoavat suuhun rapeina ja maukkaina. Öljyssä paistaminen ja kylkien viiltäminen murtavat ruodon. Koko iänikuinen ruotokeskustelu katoaa suuhumme. Ruodot murtuvat suuhun jopa päästä, jonka kuvaaja-**Antti** vetelee parempiin suihin. Lopulta vain leukaluut ja selkäruoto jäävät syömättä.

Kun lopetamme makuretkemme, asia on selvääkin selvempi. Särki pitää palauttaa suomalaiseen ruokapöytään. Joka kutsuu särkeä roskaksi, ei vain tiedä. Vielä.

Syyllinen vai syntipukki?

HAUKIVIHA

"Luupää, rantarosvo, jänkäkoira..."
Väitetään, että hauki kelpaa korkeintaan ovikiilaksi. Tuikki lähti etsimään haukivihan syitä, mutta törmäsikin toiseen totuuteen. Entä jos hauki onkin hoitokalastaja, joka hyödyttää lohikaloja?

Tuomo Pirttimaa

Erämaajoen suvanto tulee näkyviin matalien rämemäntyjen takaa. Alempana kohisee pieni koski. Reppu maahan, kädessä kulkenut virveli kasaan, rasiasta tammukka- ja harrijokien luottouistin siiman nokkaan.

Ensimmäinen heitto, jämäkkä isku, no niin – ja saman tien tuttu pettymys. Rivakkaa tärppiä seuraa hidas jumpsahdus, ja toinen, kun raskas kiilapää vetää itseään mutkalle.

Nyt pitää olla näppäränä, ettei se pure siimaa poikki. Uistin on tietenkin kitusia myöten nälkäisen hauen suussa. Varovasti hauki rantaan ja haavilla ylös.

Kahden kilon hauen maha pullottaa kuin kutemista odottavalla sammakolla. Pakko katsoa, mitä tämä tällä kertaa on syönyt. Pettymys karvastelee suussa, kun hauen mahasta aukeaa näkyviin 30-senttinen tammukka. Pää on jo sulanut kokonaan, mutta pyrstöpuolella punaiset pilkut hohtavat vielä tuoreen veren punaisina.

Se jääkin ainoaksi rasvaevällisen kalan kohtaamiseksi sillä kalareissulla. Syyllinen tähän kurjuuteen? No hauki tietysti.

Hoitokalastaja

Entäpä jos asia ei kuitenkaan ole aivan näin?

– Iso hauki on erinomainen vesistön hoitokalastaja, sanoo projektipäällikkö **Henrik Korkeamäki** Metsähallituksesta. – Joessa hauki vähentää tehokkaasti mateita, simppuja ja muita kaloja, jotka syövät jalokalojen mätiä ja pienpoikasia. Hauen tappaminen voikin olla vahingollista lohikaloille.

Työnsä puolesta Korkeamäki miettii, miten meille saataisiin entistä enemmän kalastusmatkailukohteita, joilla virkistyskalastaja pääsisi väsyttelemään Sitä Isoa – eli käytännössä haukea.

– Ison hauen tärppi on se, mikä kalastajaa kiinnostaa. Se on voimakas ja hurja taistelija.

Suomessa voi tavoittaa hauen lisäksi vain muutamia lajeja, jotka tarjoavat kalastajalle kunnon haasteen: lohi, karppi ja iso taimen. Viimeksi mainittu on nykyisellään jo niin harvinainen, että sitä voi pitää taruolentona.

Tähän väliin kunnon hauenvihaaja tietysti huomauttaa, että onhan taimen vaipumassa olemattomiin, koska hauet syövät ne pienestä pitäen.

– Rasvaeväisten kalojen ahdingon suurin syy on Homo sapiens, Korkeamäki sanoo.

Marraskuun puolivälissä kirkasta teräsjäätä on viisi senttiä. Nyt uskaltaa lähteä laittelemaan talviverkkoja. Jousiuittoa vedellessä on aikaa miettiä säiden muutosta. Neljännesvuosisata sitten tämä homma tehtiin Koillismaalla keskimäärin kuukautta aikaisemmin.

Ensimmäinen verkkojen kokemiskerta palauttaa mieleen, miksi talviverkkojen pidossa on ollut taukoa. Hauella on 700 hammasta, mietin lukemaani faktaa, ja uskon sen hyvin setviessäni syttyrällä olevaa verkon liinaa neljän kilon kiilapään suusta.

Kotijärven haukikanta on ryöpsähtänyt yhdessä säynäjien kanssa. Näitä verkot tehokkaasti sotkevia ja repiviä kaloja päästelen kymmenkunta kokemiskertaa, sitten luovutan. Muuna saaliina tuli muutama kookas ahven, kaksi istutuksista peräisin olevaa järvilohta, jokunen made, mutta ei ensimmäistäkään siikaa – entisessä hyvässä siikajärvessä.

Johtopäätös? No hauen vika, sitähän nyt tulee eniten.

Huippupeto tarvitaan

Ihmisen syytä on vesistöjen rehevöitymisen ja ilmaston lämpeneminen, jotka molemmat hyödyttävät sekä haukea että särkikaloja, Korkeamäki sanoo.

– Jos vesistöstä ryhdytään poistamaan haukea, tehdään hoitotyötä särjelle. Rasvaevällisten kalojen auttamiseksi olisi kunnostettava kutupaikoja ja poistettava vaellusesteitä.

– Kantojen saamisessa paremmalle tolalle myös kalastuksen rajoittaminen on oleellinen tekijä.

Korkeamäki itse laskee metriset hauet aina takaisin, hoitokalastamaan:

– Jos järvessä on hyvä ison hauen kanta, siellä on terve kokojakauma myös muita kaloja.

Tämä johtuu siitä, että vaikkapa keskikokoisella lahnalla tai säynäjällä ei ole pinnan alla kuin yksi luonnollinen vihollinen, riittävän suuri hauki. Ja sama pätee haukeen, onhan se tunnettu kannibaali.

– Oikein iso hauenroikale, metri tai metri kymmenen senttiä, on hyvä vapauttaa.

– Kannibalismin kautta se pitää kurissa myös järven keskikoista haukikantaa.

Jo kuuden kilon hauelle kahden kilon lajitoveri on saaliskala.

– Vesiekosysteemissäkin tarvitaan huippupeto, Korkeamäki tiivistää.

Kalastusmatkailun toivo

Kalastusmatkailua kannattaa Suomessa kehittää juuri hauen ympärille.

– Ulkomaalaisten kalastajien näkökulmasta kiinnostavimpia lajeja meillä ovat järjestyksessä lueteltuna hauki, lohi ja karppi.

Hauen suosiota lisää taistelijan maineen lisäksi se, että hauen kanssa tarvitsee harvoin kalastaa tyhjää.

– Hauista meillä ei ole puutetta, suurhaukivesistä sen sijaan on.

Sekin on syy, miksi Korkeamäki vapauttaa suurhauen. Nopeakasvuinen yksilö tuottaa hyväkasvuisia jälkeläisiä. Pienten kalojen päästäminen takaisin kasvamaan ei aina toimi, huonoimmillaan sillä jalostetaan pitkällä aikavälillä pieneksi jääviä kaloja.

Hauki on myös hyvin suomalainen kala.

– Hauen voimakkuudessa ja olemuksessa on kalevalaista mytologiaa. Kyllä se on vahvasti meidän kulttuuriimme kuuluva kala.

Kuva: Jere Malinen

Kaupallinen kalastus sisävesillä lisääntyy

Metsähallitus myönsi seuraavalle viisivuotiskaudelle luvan 300 kaupalliselle kalastajalle. Merialueilla ammattimainen kalastus väheni edelleen, mutta sisävesillä se on lisääntymässä.

– Kaupallinen kalastus tuo nyt toimeentuloa harvaanasutuille alueille esimerkiksi Itä-Suomeen ja Kainuuseen. Monesta metsurista tulee kalastaja, ylitarkastaja **Mikko Malin** sanoo. Suurin osa valtion vesialueista on kaupallisen kalastuksen käytössä. Metsähallitus myöntää lupia merialueille ja suurille järville, mutta ei pienvesille.

Metsähallitus on Suomessa merkittävin kaupallisen kalastuksen lupien myöntäjä. Seuraavalle viisivuotiskaudelle lupa myönnetään 15 000 verkolle, 150 lohenpyyntipaikalle, yli sadalle nuotalle tai troolille ja 200 isorysälle. Lisäksi Metsähallitus luovuttaa kalastusoikeuksiaan kaupallisille kalastajille 160 osakaskunnassa. Kaupalliset kalastajat hyödyntävät myös yleisiä vesialueita merellä, jossa heillä on vapaa pyyntioikeus.

Vapapäivä sai oman uistimen

Vapapäivään osallistuvat lapset ja nuoret saavat jatkossa nimikkouistimen, jollaista ei voi kaupasta ostaa. Kuusamon Uistimen valmistama Vapapäivä-uistin muistuttaa ennen myynnissä ollutta Lätkää. Uistimen väritys soveltuu Vapapäivän pääsaaliin eli kirjolohen pyyntiin.

Vapapäivä-uistimen voi saada siis vain osallistumalla Vapapäivään, joka järjestetään yleensä kesäloman ensimmäisenä lauantaina. Tänä vuonna Vapapäivälle mietitään vaihtoehtoista aikaa tai järjestelyitä. Niistä tiedotetaan myöhemmin **Eräluvat.fi**-sivustolla.

Vapapäivä-uistimen valmistuksessa on monta vaihetta, jotka vaativat käsityötä: läpilyönti, muotoon lyönti, kiillotus, hopeointi, maalaus ja koukutus. Koko prosessista on julkaistu video, jonka voi katsoa YouTubesta.

Katso video Vapapäivä-uistimen valmistuksesta: **Youtube.com/eraluvat**, Vapapäivän nimikkouistin!

Kuva: Aku Ahlholm

Vaarallinen lohitauti levisi Pohjois-Norjaan

Lohelle tuhoisa anemiatauti ISA levisi talvella Laksefjordiin, joka sijaitsee heti Tenovuonosta länteen. Tutkijoiden mukaan merikasvattamosta löytynyt tauti ei ole aiheuttanut vahinkoa villilohelle, eikä ole uhka Tenon lohelle.

Tartunnan saaneet kalat on teurastettu ja kasvattamo saneerattu. ISA aiheuttaa lohelle vakavan yleistulehduksen, johon menehtyy 80 prosenttia tartunnan saaneista kaloista. Taudin leviämisen ehkäisyssä on tärkeää desinfioida kalastusvälineet Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti.

Kalastaja voi ehkäistä lohitautien leviämistä

Jokainen kalastaja voi ehkäistä lohelle vaarallisten IHN- ja ISA-tautien leviämistä. Kalastusvälineet, vaatteet ja muu kalusto tulee desinfioida, kuivata tai kuumentaa. Erityisesti sääntö koskee kaikkia kalastajia, jotka matkaavat Pohjois-Lappiin kalalle.

Lohelle vaarallista IHN-tautia on esiintynyt Kymijoen ja Vuoksen vesialueille sekä Perämerellä. Tauti voisi olla tuhoisa pohjoisen lohille, mikäli kalastajat veisivät viruksen mennessään.

Ruokaviraston ohjeen mukaan kalastajien tulee kuumentaa kaloihin tai vesistöön kosketuksessa ollutta kalustoaan 60-asteisessa saunassa tunnin ajan. Myös vuorokauden mittainen kuivaus 20-asteisessa tilassa tappaa viruksen. Ruokaviraston sivuilla on myös ohjeet eri desinfiointiaineiden käytöstä. Lue lisäohjeita desinfioinnista: **Ruokavirasto.fi**

Luonnontaimenen arvo on parhaimmillaan 3 260 euroa.

Kuva: Johannes Sippola

Erävalvontaraportti:

Some paljasti laitonta kalastusta

Kalastajien saaliskuvat sosiaalisessa mediassa ovat johtaneet useisiin ilmoituksiin erätarkastajille tai poliisille. Näin todetaan Metsähallituksen vuoden 2019 erävalvontaraportissa, joka julkaistiin maaliskuussa.

Tyypillisessä tapauksessa kalastaja julkaisee sosiaalisessa mediassa saaliskuvan rauhoitetusta lohikalasta. Yleensä kala on taimen tai järvilohi, jonka rasvaevä on tallella. Toisin sanoen saalis on luonnonkala, sillä istukkailta rasvaevät on poistettu. Luonnonkalojen pyynti on laissa tiukemmin määritelty kuin istukkaiden.

Tutkittavana on useita tapauksia, joissa kalastaja voi joutua maksamaan sakkojen lisäksi kalan arvon valtiolle. Arvokkain kala on Vuoksen ja Hiitolanjoen vesistöistä pyydetty järvilohi, jonka laittomasta pyynnistä joutuu maksamaan 7 510 euroa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen mukaan nieriän arvo Kuolimossa ja osassa Saimaata on 5 100 euroa, ankeriaan 3 510 euroa, sisävesissä olevan jäämerenlohen 3 480 euroa, itämerenlohen 3 470 euroa ja merestä tai mereen laskevasta joesta pyydetyn taimenen arvo on 3 260 euroa.

Viime vuonna voimaan tullut asetus määritteli myös monelle muulle kalalle suojeluarvon, jonka laiton kalastaja joutuu maksamaan menettämisseuraamuksena.

Erävalvonta tehostui

Metsähallituksen erävalvontaraportin mukaan viime vuonna tarkastettiin 8 683 eränkävijää, joista 2 674 oli kalastajia. Rikkeiden osuus kaikista tarkastuksista oli yhteensä 9,9 prosenttia.

Kalastuksenvalvonnassa tarkastukset lisääntyivät edellisvuodesta, laillisuusrikkeitä paljastui 11 prosentissa. Kalastuslupa tai kalastonhoitomaksu puuttui 5,2 prosentilta. Laittomuuksien ja ilman lupaa kalastaneiden osuus väheni edellisvuodesta.

Erävalvonta on tehostunut viime vuosina. Erätarkastajilla on käytössään mm. poliisin kenttäjärjestelmä Poke. Metsähallitus valvoo myös yhdessä muiden viranomaisten kanssa: poliisin ja erävalvonnan yhteispartioissa puututaan myös vesiliikenteeseen.

Erävalvonta tarkasti 2 674 kalastajaa

	Kalastajat	Kaikki eränkävijät
Tarkastukset	2 674	8 683
Laillisuusrikkeitä	294	540
Prosenteissa	11 %	
Luvallisuus-rikkeitä	138	319
Prosenteissa	5,2 %	

Kalastusrikkeet prosentteina tarkastuksien määrästä 2010–2019

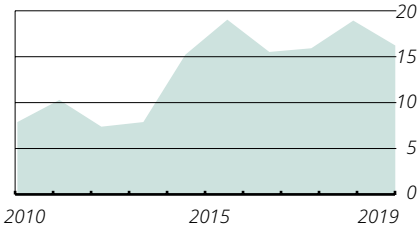

Lähde: Erävalvontaraportti 2019, Metsähallitus

Muoviset pyydysmerkit jäivät historiaan

Kalastusverkkoja tai muita pyyntivälineitä ei enää tarvitse merkitä muovisilla merkeillä valtion vesillä. Kalastuksenvalvojat tarkistavat voimassa olevan luvan jatkossa yhteystietojen perusteella. Valvojilla on käytössään erityinen valvontatyökalu, jolla luvan voimassaolo voidaan varmistaa.

Metsähallitus myy vuosittain 4 000–5 000 pyydyslupaa. Aiemmin jokaisen luvan mukana postitettiin myös sen vuoden pyydysmerkki, jonka kalastajat kiinnittivät esimerkiksi verkkoihinsa.

Kalastajien on merkittävä pyydyksistä varoittavaan kohoon, salkoon tai lippuun vähintään nimensä ja puhelinnumeronsa. Yhteystietojen ilmoitus ei koske vain Metsähallituksen lupa-alueita vaan kalastuslain mukaisesti kaikkia vesistöjä.

Muovimerkkien poistaminen on osa Metsähallituksen ympäristötavoitetta luopua muovin käytöstä vähitellen kokonaan.

Kilpailua pyyntipaikoista

Tyypillinen laillisuusrike on puutteellinen pyydysmerkintä. Pyydyksestä varoittava merkki on huomaamaton tai siinä ei ole kalastajan yhteystietoja. Myös kalastonhoitomaksujen laiminlyönnin osuus rikkeistä on korkea.

Erävalvonta puuttui viime vuonna kalastajien väliseen kilpailuun. Esimerkiksi Lappajärven yleisvesialueella kalastajat varasivat pyyntipaikkoja merkitsemällä pyydyksiä, joita ei todellisuudessa ollutkaan. Pyyntipaikkojen varaaminen on kalastuslain vastaista, todetaan Metsähallituksen erävalvontaraportissa.

Lapissa erätarkastajat löysivät talvipyydyksiä, joita kalastaja ei käynyt kokemassa. Keski- ja Itä-Suomessa valvontaa tehostettiin vapa-alueilla, joihin istutetaan kirjolohta. Erätarkastajat joutuivat kirjoittamaan sakkovaatimuksia saaliskiintiöiden ylityksistä.

Kerman kallon kohtalo

Olisiko Veikko Huovinen voinut kirjoittaa lyhyen erikoisen Majavansyöjät?

Jere Malinen

Heinäveden Kerma on kuuluisa taimenistaan. Viimekesäisellä kalareissulla päähuomion varasti kuitenkin kallo. Se on juuri putkahtanut esiin Vihovuonteenniskan tulipaikan tuhkasta.

Pesemme sen noesta ja nostamme maassa lojuvalle haaparungolle. Siihen se sopiikin. Kallo on tunnistettavasti majavan, ja haapa tunnetusti sen lempievästä.

Tai ainakin on ollut. Pystypuiden poskiin iskeytyneitä kalttautumia ei silti loista lähipiirissä.

Ihmettelemme, kuinka kallo on päätynyt nuotioon? Ryhdymme purkamaan arvoitusta pala palalta, vähän kuin television rikostutkijat.

Kallo on todella suuri. Karkealla mittauksella sen pituuden ja leveyden summaksi tulee noin 25 senttiä. Trofeenäyttelyssä sillä heltiäisi pronssia. Sen kaliiperin kallo on noin 25 kilon majavalla. Kaliiperista puheen ollen majavan kuolema kummastuttaa. Pää on ehjä, ei haulien iskeymiä. Ehkä otus on saatu raudoilla tai jousella? Tai ehkä sitä on ammuttu luotiaseella vartaloon?

Kaikki ovat huonoja olettamia. Majavan kallo on komeaa katseltavaa, ja metsästäjät ottavat sen usein talteen valkaistakseen muistoksi lipaston päälle. Harva hukkaisi sitä nuotioon.

Kuvittelemme, että eläin on kuollut muuten kuin ihmisen kättentöinä. Silmäilemme elinympäristöä. Vihovuonne on vuolas, ei mikään majavien lempivirta. Sen niskalla ei pato pysy eikä oikein talvinen ravintolauttakaan. Vaivalla kaadetut haavat ajautuisivat alavirtaan. Vesiperä sillekin päättelylle.

Kallo on ehjä ja suuri, mutta hampaat vanhat ja kuluneet. Ehtoopuolen eläjä. Majava on pitkäikäisimpiä nisäkkäitämme karhun ja hylkeiden ohella. Se saattaa sinnitellä yli 20-vuotiaaksi. Olisimmeko ainutlaatuisuuden äärellä: majava on uinut muualta Kermalle kuolemaan. Tieteelle tuntematon majavien hautausmaa? Vitsivitsi ennen kuin kukaan supisee somessa.

Jospa kallon on kantanut paikan päälle peto ja haudannut nuotiotuhkaan?

Silloin sytyttää.

Mikä piilotetaan nuotion alle? Rosvopaisti.

Veikko Huovisen suomalaisessa reippailutarinassa Sepe ja Valteri söivät lampaita. Majavan liha olisi ollut vieläkin mureampaa.

Kalastaja avaa SALAISEN PAKKINSA

Moni kalastaja pitää uistin- ja perhorasiansa visusti piilossa. Heikki Hiltula näyttää nyt omat suosikkinsa.

Tuomo Pirttimaa

Heikki Hiltula kalastaa lohta Ahvenanmaalla ja Tenolla. Kotivesillä Kuusamon joilla ja järvillä tavoitekala on taimen. Ihannekesän kulku on tällainen:

– Iso lohi Ahvenanmaalta, taimen Kuusamosta ja sitten piste iin päälle, jos sattuu saamaan lohen Tenolta.

Sellaisiakin kesiä on ollut.

– Kun lohi on veneessä, anoppikin on maailman ihanin ihminen. Niinhän sitä sanotaan.

Heikki Hiltulalla on naama virneessä, sen enempää kaikista jaloimman kalan saamisen fiilistä tuskin tarvitsee kenellekään perustella. Istumme Heikin terassilla Kuusamossa, Kitkajoen rannalla. Tältä törmältä Heikki tekee matkojaan lohen perään.

Merellä isoa rautaa

Heikki sanoo istuvansa keväällä pilkillä, jos on 15 astetta lämmintä. Varsinaisesti hänen kalastusvuotensa alkaa toukokuussa. Itämeren lohet ovat silloin Ahvenanmaan kohdalla nousemassa pohjoiseen. Heikki tulee niitä vastaan uistelemaan.

– Ja siellähän on lohta – ainakin silloin, kun sattuu kohdalle. Kirkkaita ja hienoja kaloja!

Ahvenanmaalla Heikki vetää melkein yksinomaan isoa metalliuistinta, mieluiten Tiura Magnumia. Ensimmäisenä suosikkivärinä toukokuun merelle Heikillä tulee mieleen keltavihreä, mutta kaiken kaikkiaan värin valinta on varsinaista pärekaton kulottamista.

– Sitä väriä, mitä lohi alkaa nokkimaan, koetetaan kokeilemalla lisätä. Se on hakemisessa. Joskus käy jokin väri hyvin ja sitten taas on päiviä, jolloin ei kelpaa mikään.

Katso taivaalle ja mieti uistimen värejä, Heikki siteeraa vanhaa kalastajan viisautta.

Kitkajoelle devon

Kun toukokuun kalastusreissulta on kotiuduttu, alkaa kotipitäjässä jokikausi. Heikille se tarkoittaa Kitkajokea ja sen taimenia.

– Minä käyn kävelemässä iltalenkin Kitkajoella.

Mökki on Jyrävänjärven rannassa, järvi on osa Kitkajokea. Siitäkin Heikki on saanut taimenen, mutta hauki on tavallisempi.

– Kerran sain 110-senttisen hauen. Laskin sen kasvamaan.

Taimenelle Heikin ykköstarjous on devon. Pyörivä uistin on monella lohi- ja taimenjoella ollut aikanaan kielletty tehokkuuden vuoksi, Heikki selittää. Hänen mielidevonissaan on kullanvärinen runko ja itse maalattuja keltaisia, punaisia ja mustia pisteitä.

– Loppukaudesta värit ovat punaista ja mustaa, Heikki sanoo.

– Kerran Jyrävällä jäi devon pohjaan ja siima katkesi. Heitin toisella devonilla perään, niin sehän haki kaverinsa pois!

Devonilla ei kalasteta joka paikassa. Heitellessä joessa pitää olla kunnolla vettä, Heikki varoittaa. Hän pitää uistimen edessä vahvasta siimasta tehtyä puolen metrin peruketta, jonka päässä on hyvä kuulalaakerileikari estämässä siiman kiertymistä.

Heikki heittelee myös kotijoellaan mielellään Rapalan Countdown-vaappua.

– Kylmälle vedelle sinihopeinen. Muikku on kesän väri, tummempaa loppukesästä.

Kesän edetessä hän suuntaa uistelemaan taimenta Kuusamon isoille järville. Silloin luottovaappujen lisäksi siiman nokkaan päätyy myös punahelminen Räsänen. Lempivärikseen Heikki nostaa kirkkaan Räsäsen, jossa on sinisen, kullan ja mustan värit.

– Se on joskus ollut järvellä taimenta uistellessa aivan ylivoimainen.

Tenolle punainen ja hilettä

Tenon kalastuslupia Heikki koettaa joka vuosi saada useampaa reissua varten. Nykyään se onkin helpompaa kuin takavuosina, Tenon kävijöiden määrä on vähentynyt.

– Tenolla ykkösviehe on Nils Masterin punainen Spearhead. Se on luottovaappu, jonka pitää olla aina pakissa. Ja loppukesää kohti vähemmän kultahilettä, niin sanoo kirjallisuuskin.

Muita luottovehkeitä Tenolla Heikille ovat Emma-vaappu ja Tiuran valkoselkäinen vaappu, jonka kutsumanimi kalastajien kesken on jo pitkään ollut Pikavippi-Antti. Mistä sekin tulee? Ehkä joku tietää. Uistimen värin vaikutuksesta Heikillä on monta juttua.

– Kerran oltiin heittelemässä Jyrävällä. Siihen tuli nainen, jolla oli, ootas vähän....

Heikki kaivelee pakistaan Nils Masterin Spearheadin vaapun erikoisella kuvioinnilla.

– Meitä oli ringissä heittelemässä kymmenen kalastajaa, jokainen vuorollaan. Se nainen sai peräkkäin kolme taimenta, eikä kukaan muu mitään.

Seuraavana päivänä sen väriset vaaput loppuivat Kuusamon kauppojen hyllyistä.

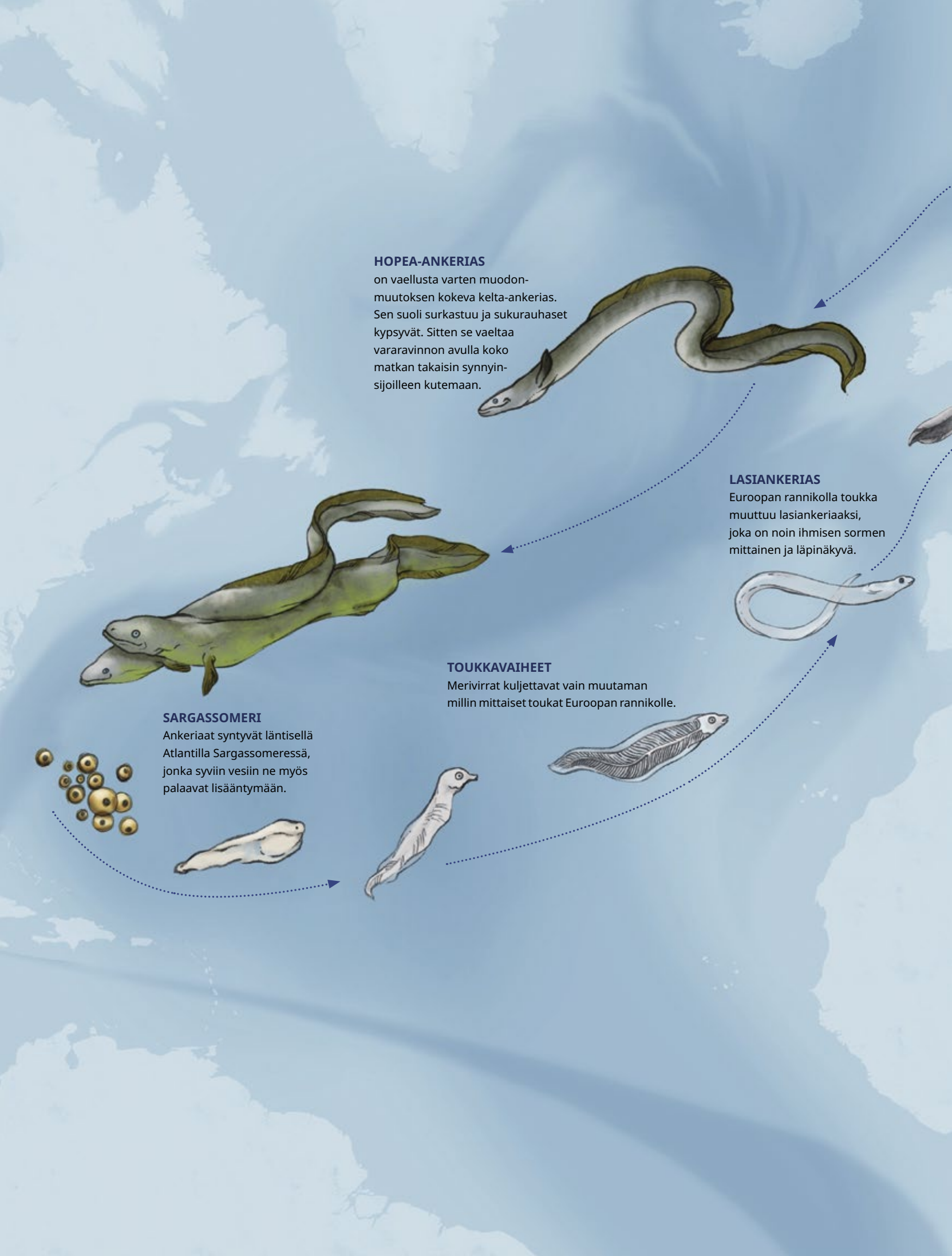
HOPEA-ANKERIAS
on vaellusta varten muodon-
muutoksen kokeva kelta-ankerias.
Sen suoli surkastuu ja sukurauhaset
kypsyvät. Sitten se vaeltaa
vararavinnon avulla koko
matkan takaisin synnyin-
sijoilleen kutemaan.
LASIANKERIAS
Euroopan rannikolla toukka
muuttuu lasiankeriaaksi,
joka on noin ihmisen sormen
mittainen ja läpinäkyvä.
TOUKKAVAIHEET
Merivirrat kuljettavat vain muutaman
millin mittaiset toukat Euroopan rannikolle.
SARGASSOMERI
Ankeriaat syntyvät läntisellä
Atlantilla Sargassomeressä,
jonka syviin vesiin ne myös
palaavat lisääntymään.

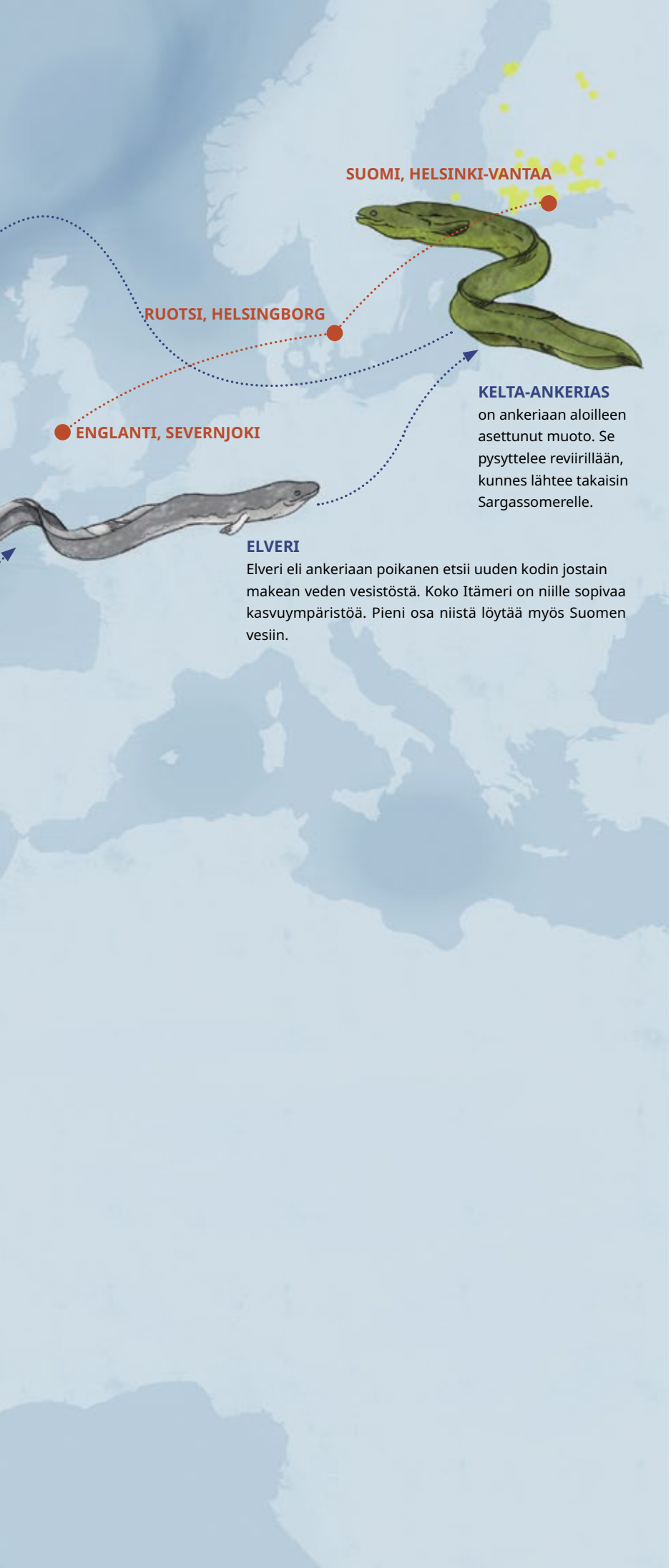

ANKERIAAN kaksi matkaa

Ankeriaat saapuvat Suomeen joko lentokoneella tai uimalla. Ankeriaalla menee Euroopassa erittäin huonosti. Uusin uhka on Brexit.

Kimmo Pöri Jenni Ojala, Shutterstock

Helsinki-Vantaan lentokenttä, 14.8. kello 15.50. Finnairin lento AY954 on laskeutunut ruumassaan merkittävä lisä Suomen ankeriaskannoille.

Englannista Severnjoelta pyydetyt 134 500 ankeriaan toukkaa ovat nyt kymmensenttisiä ja gramman painoisia lasiankeriaita. Niillä on takanaan karanteeni Ruotsin Helsingborgissa sijaitsevassa laitoksessa.

Ankeriaat ovat ylijäämää, joka ei pääsisi nousemaan paikallisiin jokiin. Suolaisessa merivedessä ne menehtyisivät hyvin nopeasti.

Nyt ne pääsevät siirtymään kumipyörillä eri puolille Suomea. Suurin osa vesistöihin, joihin myös täysikasvuisilla vaellusankeriailla on vapaa pääsy.

1,5 miljoonaa ankeriasta lentokoneessa

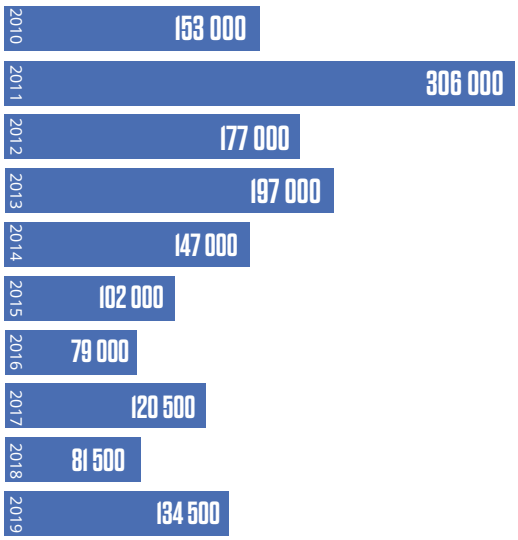

Lähteet: Kalatalouden Keskusliitto, Luonnonvarakeskus

1.10.–31.1.

Ankeriaan rauhoitusaika Suomessa.

Outo, oudompi, ankerias

Viimeisen sadan vuoden aikana maamme luontainen ankeriaskanta on huvennut murto-osaan. Uhkana ovat olleet vesistöjen rakentaminen ja salakuljetus Aasiaan. Uusimpana uhkana väijyy Brexit.

Istutukset olivat osa ankeriaskantojen elvyttämistä Euroopan unionissa. Lentorahdin kustannukset ovat jakaneet ne, jotka ankeriaita ovat istuttaneet.

Luvallinen lasiankeriaiden pyyntimäärä Euroopassa on 55–60 tonnia vuodessa. Tästä määrästä 12–15 tonnia istutetaan maanosan vesiin. Kalanviljelyn tarpeisiin käytetään noin kolmasosa koko pyynnistä.

Laitonta ankeriaskauppaa

Jopa puolet luvallisesti pyydetyistä lasiankeriaista, eli 30 tonnia, häviää kuitenkin mystisesti. Käytännössä ne salakuljetetaan Europolin arvion mukaan Kiinaan ja muihin Kaukoidän maihin kasvatettavIksi.

Ankeriaiden vienti Euroopan unionin ulkopuolelle on ollut kiellettyä vuodesta 2010 saakka. Jopa huumekauppaa suuremmat voitot ja mitättömät rangaistukset ovat saaneet ammattirikolliset asialle.

Suomen eläinlajien uhanalaisuusluokituksessa ankerias määriteltiin keväällä 2019 äärimmäisen uhanalaiseksi.

Pitkä vaellus takana

Lasiankeriaat ovat alun perin lähtöisin Euroopan kokoisen Sargassomeren keskiosista, minne täysikasvuiset ankeriaat kokoontuvat lisääntymään. Tarkkaa kutupaikkaa ei tiedetä.

Suomalaiset vaellusankeriaat painavat yleensä useita kiloja ja ovat siten hyväkuntoisina ja tuottavina yksilöinä kudun kannalta avainasemassa.

Ankeriaiden toukat päätyvät merivirtojen mukana sattumanvaraisesti eri puolille.

Istutusten varassa

Koska lähes kaikki istutettavat lasiankeriaat ovat peräisin Englannista, voi Britannian irtaantuminen EU:sta synkentää lajin tulevaisuutta entisestään. Jatkossa mahdollisesti vaadittavat erikoisluvat ja muu byrokratia voivat nostaa istutusten hinnan liian korkeaksi.

Verkosta tai rysästä sisävesillä saatu kalakummajainen on lähes varmuudella peräisin istutuksista. Se muistuttaa käärmettä ja pystyy liikkumaan kuivallakin maalla. Veneeseen nostettu saalis pyörittää itsensä kalastajan käden ympärille.

Ankeriaat menestyvät erinomaisesti Suomen melko rehevissä vesissä. Suurimmat yksilöt ovat saavuttaneet viiden kilon painon.

Tosin padotuista sisävesistä kutuvaellukselle lähtevistä kaloista vain pieni osa selviytyy ehjänä mereen voimalaitosten turbiineista.

Lähteet: Kalatalouden Keskusliitto, Luonnonvarakeskus / tutkija Jouni Tulonen

Kuva: Aku Ahlholm

KALASTUSLUVAT

Ennen kalastusta maksetaan kalastonhoitomaksu. Sillä voi jo kalastaa yhdellä vavalla suuressa osassa maata järvillä, lammilla tai merialueilla. Muuhun kalastukseen tarvitset kalastonhoitomaksun lisäksi vesialueen omistajan luvan, jonka valtion vesille saat Metsähallitukselta. Näillä sivuilla kerromme, minkälaisen luvan tarvitset.

Kalastonhoitomaksu

Pakollinen maksu • HUOM! • Pakollinen maksu

Kalastonhoitomaksun maksavat **kaikki 18–64-vuotiaat kalastajat**, jotka kalastavat muuten kuin onkimalla, pilkkimällä tai silakkalitkalla.

Kalastonhoitomaksun lisäksi tarvitset vesialueen omistajan luvan pyydyskalastukseen, usealla vavalla kalastukseen ja yhden vavan kalastukseen virtavesissä tai rajoitetuissa erikoiskohteissa. Rajoitetut kohteet näkyvät **Kalastusrajoitus.fi** -palvelussa!

Hinnat 2020

Kalenterivuosi	45 €
Viikko (7 vrk)	15 €
Vuorokausi	6 €

Hanki näin

Verkkokauppa: www.eräluvat.fi
Mobiili: Eräluvat-sovellus (julkaistaan kevään 2020 aikana)
Palvelunumero 020 69 2424 arkisin klo 9–16
Palvelupiste: R-kioskit ja lähes kaikki Metsähallituksen luontokeskukset

PILKKI JA ONKI

Suuressa osassa maata voi pilkkiä, onkia tai käyttää silakkalitkaa maksutta yhdellä vavalla. Ne ovat maksuttomia yleiskalastusoikeuksia samaan tapaan kuin sienestys ja marjastus, jotka ovat jokamiehenoikeuksia.

ELY-keskukset voivat kieltää onkimisen ja pilkkimisen joillain erityisalueilla. Esimerkiksi useilla Metsähallituksen vapa-alueilla tarvitaan vapalupa myös onkimiseen ja pilkkimiseen. Vaelluskalavesistöjen koski- ja virtapaikoissa onkiminen ja pilkkiminen on kiellettyä.

Katso pilkki- ja onkirajoitukset **Kalastusrajoitus.fi**-palvelusta!

Metsähallituksen luvat valtion vesille

PYYDYSLUVAT

Metsähallituksen pyydyslupa-alueet voivat olla järvi-, kunta-, kalatalousalue- tai vesistöaluekohtaisia. Pyydysluvalla saa kalastaa verkoilla, katiskoilla, syöttikoukulla, rysällä, pitkälläsiimalla, atraimella (tuulastus), harppuunalla tai jousella valtion vesillä.

Pyydyslupa on tarkoitettu vapaa-ajan kalastukseen – kaupallisen kalastuksen luvat myönnetään erikseen.

Pyydysluvat ovat pyynti- tai venekuntakohtaisia.
Ne ovat voimassa kalenterivuoden.

Hinnat 2020

Pyydys Lupa-alueet:	1	2	3
Verkko (pituus enintään 31 m)	4 €	6 €	10 €
Katiska, 3 kpl	4 €	6 €	10 €
Syöttikoukku, 10 kpl	4 €	6 €	10 €
Rysä (korkeus enintään 1,5 m)	4 €	6 €	10 €
Pitkäsiima (enint. 100 koukkua)	4 €	6 €	10 €
Nuotta (alle 6 m tai paunetti)	24 €	24 €	40 €
Atrain, harppuuna ja jousi	4 €	6 €	10 €

Lupa-alueiden hinnoittelussa käytetään kolmea eri maksuluokkaa. Hinnoittelu perustuu kalavesien hoitokuluihin (esim. aktiiviseen istutushoitoon), lupa-alueen pinta-alaan sekä kalaveden tuottoon ja arvoon (esim. hyvät kuhavedet).

Hanki näin!

Verkkokauppa: www.eräluvat.fi
Palvelunumero 020 69 2424 arkisin klo 9–16
Metsähallituksen asiakaspalvelupisteet
Erilliset paikalliset luvanmyyntipaikat

Tarkemmat tiedot pyydyslupa-alueista sekä erillisistä luvanmyyntipisteistä: Eräluvat.fi.

VAPALUVAT

Vapaluvat voivat olla vuorokauden, viikon, koko kauden tai kolmen, kuuden ja 12 tunnin lupia. Lupien hinnat vaihtelevat alueittain. Hinnat löydät osoitteesta www.eräluvat.fi ja yleensä kunkin alueen infotaulusta.

Vapalupia saa edullisemmin yleensä alaikäisille, perheille ja seurueille. Samoin Ylä-Lapin kalastusluvat ovat paikallisille joko maksuttomia tai edullisempia.

Kohteet näet seuraavalla aukeamalla!

Vapa-alueiden lupaehdot, rajoitukset ja aluekuvaukset netistä www.eräluvat.fi

Hanki näin!

Verkkokauppa: www.eräluvat.fi
Mobiili: Eräluvat-sovellus (julkaistaan kevään 2020 aikana)
Palvelunumero 020 69 2424 arkisin klo 9–16
Kalastusluvan voi ostaa useista Metsähallituksen asiakaspalvelupisteistä ja alueen yrityksistä. Myyjät näet osoitteesta Eräluvat.fi.

VAPALUVAT VETOUISTELUUN

Vetouistelu on tavallisin kalastuslaji, jossa käytetään useampaa kuin yhtä vapaa. Koska kalastonhoitomaksulla saa kalastaa vain yhdellä vavalla, vetouistelija tarvitsee kalastonhoitomaksun lisäksi vesialueen omistajan kalastusluvan.

Valtion vesillä vetouisteluun sopivat parhaiten laajat vapa-alueet: **3410 Itä-Lappi**, **2410 Länsi-Lappi**, **5411 Pohjanmaa ja Kainuu**, **7413 Etelä-Suomi** sekä **7412 Merialueet**.

Löydät tarkemmat tiedot näistä vapa-alueista Eräluvat.fi-sivustolta.

VAPALUVAT NUORILLE

Alaikäisten ei tarvitse maksaa valtion kalastonhoitomaksua. Metsähallitus haluaa tukea nuorten kalastusharrastusta tarjoamalla vapalupia nuorille edullisesti.

Alle 15-vuotiaat voivat hankkia kohteesta riippuen joko viikon tai vuoden vapaluvan ilmaiseksi useille Metsähallituksen vapa-alueille. Alle 18-vuotiaat saavat luvan pääsääntöisesti puoleen hintaan.

Alle 15-vuotiaiden maksuttomia vapalupia voi hankkia Eräluvat-verkkokaupasta tai palvelunumerosta 020 69 2424. Kohteet, hinnat ja maksuohjeet löytyvät Eräluvat.fi-sivustolta.

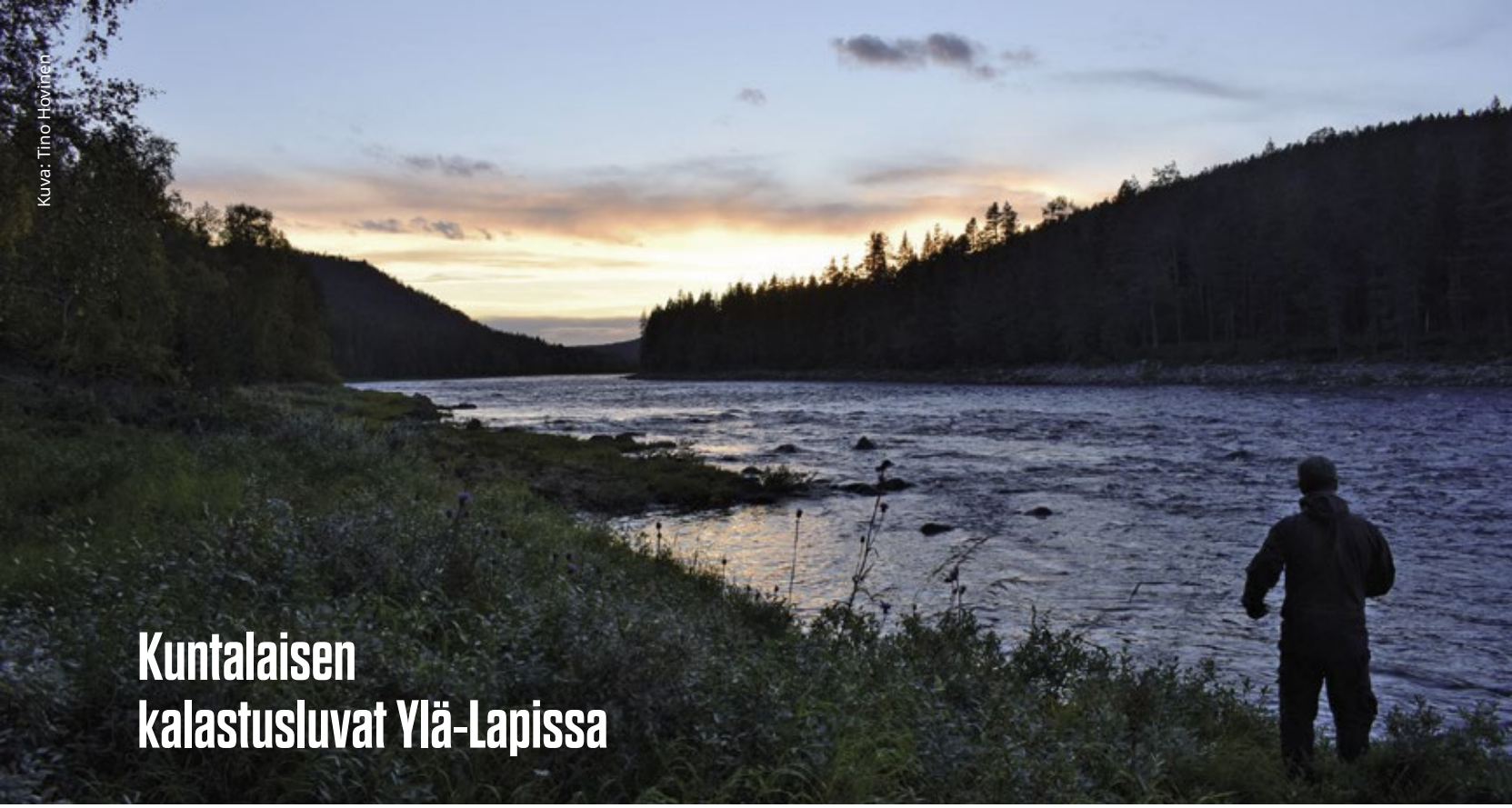

Kuva: Tino Hovinen

Kuntalaisen kalastusluvat Ylä-Lapissa

Kuntalaisen kalastusoikeudet Ylä-Lapissa koskevat henkilöitä, joiden kotikunta on Enontekiö, Inari tai Utsjoki. Edullisemmat tai maksuttomat kalastusoikeudet koskevat valtion vesialueita oman kunnan alueella.

Kotikunta määräytyy kotikuntalain perusteella: Henkilön tosiasiallinen kotikunta ratkaisee. Kirjojen siirtäminen tiettyyn kuntaan eli ilmoitus maistraatille ei siis välttämättä riitä. Henkilöllä tulee lain mukaan olla kiinteät yhteydet kuntaan.

Kuntalaisen jokiluvat

Enontekiön, Inarin ja Utsjoen asukkaat voivat ostaa oman kuntansa alueelle viehekalastuksen kausiluvan. Edullinen lupa koskee jokia, jotka ovat lohen ja taimenen nousuvesiä. Alle 18-vuotiaat kuntalaiset saavat luvan ilmaiseksi.

Joet, joihin maksullinen kausilupa tarvitaan, löytyvät kohdekuvauksista **Eräluvat.fi**-sivustolta.

Hinta 2020

Kausi	40 €
Alle 18-vuotiaat	0 €

Kohteet

1510 Kuntalaisen jokilupa vapakalastukseen, Utsjoki
1520 Kuntalaisen jokilupa vapakalastukseen, Enontekiö
1530 Kuntalaisen jokilupa vapakalastukseen, Inari

Kausiluvan voi ostaa 5.5. kello 9 alkaen Metsähallituksen Ylä-Lapin palvelupisteistä. Lupa tilataan puhelimitse, sillä koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi palvelupisteissä ei voida ottaa vastaan asiakkaita. Lue lisää **Eräluvat.fi**-sivustolta!

Kuntalaisen maksuton kalastuslupa

Kaikissa muissa valtion vesissä Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntalaiset voivat kalastaa hankittuaan Metsähallitukselta maksuttoman kalastusluvan. Lupa on voimassa kolme vuotta, ja sillä saa kalastaa vavalla ja pyydyksillä valtion vesialueilla lohen tai taimenen nousualueita lukuun ottamatta.

Vuonna 2020 paikallisten tulee lunastaa luvat uudelle kolmivuotiskaudelle. Lupia ei ole kiintiöity, eli luvan saavat halutessaan kaikki paikalliset.

Hanki näin!

Metsähallituksen asiakaspalvelupisteet palvelevat keväällä 2020 vain puhelimitse.

Ylä-Lapin luontokeskus Siida
Inarintie 46, 99870 Inari | P. 0206 39 7740
Ivalon palvelupiste
Ivalontie 10, 99800 Ivalo | P. 0206 39 7701
Saariselän palvelupiste Kiehinen
Lutontie 16, 99830 Saariselkä | P. 0206 39 7200
Tunturi-Lapin luontokeskus
Peuratie 15, 99400 Enontekiö | P. 0206 39 7950

Vapa-alueet

Vapa-alueet ovat Metsähallituksen erikoiskohteita, joissa on yleensä arvokkaita lohikaloja. Ne lisääntyvät vesistössä luontaisesti tai istutuksin tuettuina. Sen vuoksi alueille tarvitaan erillinen lupa. Monilla vapa-alueilla on myös kalastajille suunniteltuja rakenteita esimerkiksi tulipaikkoja, laavuja, riippusiltoja, pitkospuita, polkuja ja laitureita.

Tarkemmat tiedot alueista, aluekuvaukset, lupaehdot ja kalastusrajoitukset löydät netistä:
www.eräluvat.fi
Alueen kartta: www.retkikartta.fi

Muista ladata Eräluvat-sovellus!
Julkaisemme keväällä 2020 uuden lupasovelluksen. Kalastuslupia voi hankkia jatkossa kännykällä tai tabletilla Eräluvat-sovelluksella, jolla voi maksaa sekä kalastonhoitomaksun että monia Metsähallituksen kalastuslupia. Vanhat mobiililuvat lakkautettiin vuoden 2020 alussa.

Etelä-Suomi

6502 Niemisjärvet, Evo
Hämeenlinna

7581 Langinkoski
Yhteislupa-alue
Kotka

7413 Etelä-Suomen vapalupa

7412 Merialueen vapalupa

Länsi-Suomi

6515 Matildanjärvi
Salo/Teijo

6545 Teerilampi
Ikaalinen

6550 Kotalan kosket
Yhteislupa-alue
Virrat

6566 Koirajärvet
Kivijärvi ja Kinnula

6567 Kaunislampi
Kinnula

6576 Kolima-Keitele -koskireitti:
Kellankoski, Kymönkoski, Kärnänkoski
Yhteislupa-alue
Viitasaari

6586 Keihärinkoski
Yhteislupa-alue
Viitasaari

Itä-Suomi

7510 Peurajärven kalastusalue
Nurmes

7521 Änäkäinen
Lieksa

7525 Ruunaan kosket
Lieksa

7552 Mikkelin Valkea
Mikkeli

7561 Karvionkoski
Heinävesi

7571 Viannankoski
Yhteislupa-alue
Maaninka

7591 Konnuskoski
Yhteislupa-alue
Leppävirta

Pohjanmaa, Kainuu

5411 Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun vapalupa

4525 Kylmäluoman retkeilyalue
Taivalkoski

4570 Maasydänjärvi ja Ahvenlampi
Sievi

5502 Hossa
Suomussalmi

5505 Yli-Vuokki
Suomussalmi

5525 Syväjärvi
Kuhmo

5571 Manamansalo
Vaala

5572 Oulankajoki
Kuusamo ja Salla

5573 Iijoen keskiosa
Yhteislupa-alue
Pudasjärvi ja Taivalkoski

5574 Korvua-Näljänkäjoki
Yhteislupa-alue
Suomussalmi

5575 Kalliojoki
Yhteislupa-alue
Kuhmo

Lappi

2410 Länsi-Lapin vapalupa

2502 Tornion-Muonionjoki ja Könkämäeno
Yhteislupa-alue

2570 Äkäsjoki
Yhteislupa-alue
Kolari, Muonio

2571 Kesänkijärvi
Kolari

2520 Miekojärvi
Yhteislupa-alue
Pello ja Ylitornio

2525 Pyhäjärvi
Kittilä

2535 Kapsajoki
Kittilä

2561 Meltausjoki
Yhteislupa-alue
Rovaniemi

2563 Raudanjoki
Yhteislupa-alue
Rovaniemi

2565 Vikaköngäs, 3 km
Rovaniemi

2567 Vikajoki
Yhteislupa-alue
Rovaniemi

2568 Kemijoki
Yhteislupa-alue
Rovaniemi

2580 Simojoki, Ranua
Yhteislupa-alue
Ranua

2581 Simojoki, Simo
Simo

2587 Simojärvi
Yhteislupa-alue
Ranua

2595 Livojärvi
Yhteislupa-alue
Posio

2599 Livojoki
Posio ja Pudasjärvi

3410 Itä-Lapin vapalupa

3510 Ahvenlampi
Sodankylä

3546 Korvatunturi
Savukoski (Kairijoki, Kemijoki)

3547 Vasaköngäs
Savukoski (Kairijoki)

3548 Kemihaara
Savukoski

3550 Nuorttijoki
Savukoski

Ylä-Lappi

1550 Lätäseno
Enontekiö

1551 Enontekiön erämaa
Enontekiö

1554 Palojoki-Hietajoki
Enontekiö

1556 Ounasjoki-Käkkälöjoki-Pöyrisjoki
Enontekiö

Kuntalaisen jokilupa, Enontekiö
Sisältää vapa-alueet 1550, 1554 ja 1556

1562 Lemmenjoen kansallispuisto
Inari

1563 Urho Kekkosen kansallispuisto
Inari, Savukoski, Sodankylä

1564 Inarin erämaa
Inari

1565 Näätämöjoki
Inari

1567 Ivalojoki
Inari

1568 Luttojoki-Suomujoki
Sodankylä, Inari

1578 Juutuanjoki
(sisältää Vaskojoen, Lemmenjoen ja Menesjoen)
Inari

1579 Inarin retkeilyalue
Inari

1580 Inarijärvi
Inari

1583 Kaamasjoki-Kielajoki
Inari

Kuntalaisen jokilupa, Inari
Sisältää vapa-alueet 1565, 1567, 1568, 1578, 1583

1571 Vetsijoki
Utsjoki

1572 Utsjoki
Utsjoki

1574 Utsjoen erämaa
Utsjoki

Kuntalaisen jokilupa, Utsjoki
Sisältää vapa-alueet 1571, 1572

✱ **Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueet muodostavat kukin yhden vapalupa-alueen.** Niiden sisällä on lisäksi erikois-alueita, kuten Juutuanjoki, joihin kalastaja tarvitsee erillisen vapaluvan.

Vetouistelijoille soveltuvia vapa-alueita ovat muun muassa:
3410 Itä-Lappi
2410 Länsi-Lappi
5411 Pohjanmaa ja Kainuu
7413 Etelä-Suomi
7412 Merialueet
Niihin kuuluu laajoja kokonaisuuksia valtion vesillä.

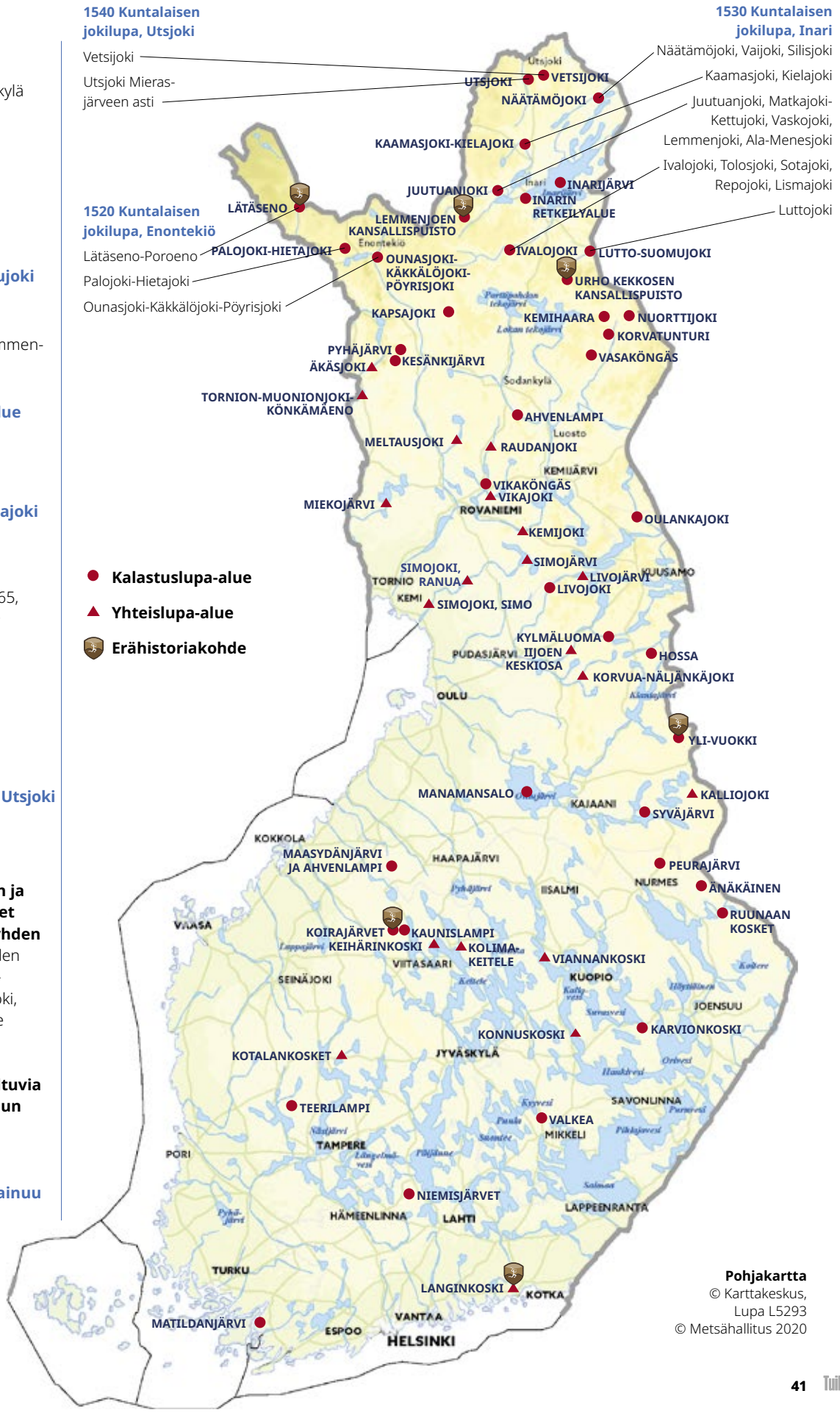

Pohjakartta
© Karttakeskus, Lupa L5293
© Metsähallitus 2020

Me palvelemme kalastusasioissa

Metsähallituksen Eräpalvelut palvelee kaikissa kalastusasioissa, jotka liittyvät valtion vesiin. Lisäksi keräämme valtion kalastonhoitomaksun maa- ja metsätalousministeriölle. Erävalvonnasta vastaavat erätarkastajat.

Johtoryhmä

Jukka Bisi
Erätalousjohtaja
Puolanka
0206 39 6611

Aku Ahlholm
Viestintäpäällikkö, Tuikin päätoimittaja
Oulu
0206 39 4660

Hannaleena Aarnio
Kehityspäällikkö
Oulu
0206 39 6621

Jari Haarala
Tietohallintopäällikkö
Oulu
0206 39 6239

Pirjo Halme
Suunnittelija, talousasiat
Oulu
0206 39 6623

Mikko Malin
Vs. ylitarkastaja
Kotka
0206 39 4637

Hankkeet

Henrik Korkeamäki
Projektipäällikkö, kalastusmatkailun kehittäminen
Hämeenlinna
040 572 5928

Mika Laakkonen
Projektipäällikkö, kalastonhoitomaksut
Vantaa
0206 39 7675

Tiina-Maria Siipola
Projektipäällikkö, Eräluvat-uudistus
Oulu
0206 39 4069

Etelä-Suomi

Jussi Viitanen
Erätalouspäällikkö
Vantaa
0206 39 4584

ERÄSUUNNITTELIJAT

Eero Hartikainen
Itä-Suomi
Kuopio
0206 39 6178

Olli Urpanen
Länsi-Suomi
Jyväskylä
0206 39 5056

Veijo Honkanen
Länsi-Suomi
Jyväskylä
0206 39 5058

Pohjanmaa

Erkki Turtinen
Erätalouspäällikkö
Oulu
0206 39 6616

ERÄSUUNNITTELIJAT

Pasi Korhonen
Kainuu
Kajaani
0206 39 6066

Kari Sarajärvi
Pohjanmaa-Koillismaa
Taivalkoski
0206 39 6569

Matti Kela
Kainuu
Suomussalmi
0206 39 6482

Lappi

Pirjo Ilvesviita
Erätalouspäällikkö
Rovaniemi
0206 39 7123

ERÄSUUNNITTELIJAT

Jyrki Satta
Itä-Lappi
Rovaniemi
0206 39 7428

Markku Vierelä
Erikoissuunnittelija, Länsi-Lappi
Rovaniemi
040 6674656

Jarmo Huhtamella
Ylä-Lappi
Ivalo
0206 39 7717

Markku Seppänen
Erikoissuunnittelija, Ylä-Lappi
Ivalo
0206 39 7710

Asiakaspalvelu ja viestintä

Lupamyyjät vastaavat numerossa 020 69 2424 arkisin 9–16.
Lisäksi kalastuslupia myyvät useimmat Metsähallituksen luontokeskukset.
Yhteystiedot: www.luontoon.fi

ASIAKASPALVELU

Ritva Aho
Palvelupäällikkö
Haapajärvi

Virpi Lepistö
Suunnittelija lupamyynti
Savonlinna

Paula Niiranen
Suunnittelija lupamyynti
Jyväskylä

Outi Huhtala
Suunnittelija lupamyynti
Salla

Irina Vaattovaara
Suunnittelija lupamyynti
Oulu

JÄRJESTELMÄT

Nelli Kihniä
Suunnittelija järjestelmät
Kuusamo
0206 39 6057

Jyri Jokiranta
Suunnittelija järjestelmät ja asiakaspalvelu
Rovaniemi

VIESTINTÄ

Tanja Vallo
Erikoissuunnittelija verkkoviestintä
Oulu
0206 39 6207

Kirsi Suojoki
Erikoissuunnittelija kalastonhoitomaksujen viestintä
Vantaa
0206 39 4002

Sähköpostit:
etunimi.sukunimi@metsa.fi
Puhelin:
vaihde 0206 39 4000
Henkilökohtaiset numerot:
0206 39 + henkilökohtainen alanumero
Erälupien palvelunumero:
020 69 2424
Eräluvat netistä ja muut tiedot eräasioista:
www.eräluvat.fi

Erätarkastajat

Metsähallituksella on 12 erätarkastajaa, jotka valvovat metsästystä, kalastusta ja maastoliikennettä yhdessä mm. poliisin ja rajavartioiden kanssa. Erätarkastajilla on poliisiin verrattavat valtuudet, ja suurin osa heistä onkin koulutukseltaan poliiseja.

Juha Ahonen
Erävalvonnan ylitarkastaja
0206 39 7060

Teresa Kungas
Itä-Lappi
0206 39 4043

Markus Aho
Pohjanmaa, Pohjanlahti
040 158 8820

Tommi Suonpää
Etelä-Suomi, Suomenlahti, Selkämeri
040 186 2001

Jari Liimatainen
Ylä-Lappi
0400 392 726

Vesa Ihalempiä
Etelä-Lappi
040 701 5136

Heikki Taipale
Etelä- ja Länsi-Suomi
040 664 7325

Tobias Peura
Susi-LIFE
0206 39 4176

Mika Seurujärvi
Länsi-Lappi
040 771 4692

Jani Suua
Koillismaa
040 631 2655

Jyrki Turpeinen
Pohjois-Karjala
0400 950 482

Heikki Säkkinen
(virkavapaalla)

Seppo Toikkanen
Kainuu
040 178 9632

Antti Niemi
Itä-Suomi
040 482 6197

Etänä erätunnelmiin!

Poikkeuksellisen kevään vuoksi julkaisemme netissä valitun kokoelman erätarinoita; sattumuksia ja ihmeitä luonnon helmasta. Nämä eräelämykset voi kokea turvalliselta etäisyydeltä, kotoa poistumatta! Lue tarinat ja lähetä oma eräkokemuksesi osoitteessa **Eräluvat.fi/tarinat**

METSÄHALLITUS

Eräluvat.fi